ТӨРИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

№ 12 (393)

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

- *Монгол Улсын Их Хурлын гишүүний бүрэн эрхийг хүлээн зөвшөөрөх тухай*
- *Монгол Улсын Засгийн газрын гишүүнийг томилох тухай*

МОНГОЛ УЛСЫН ОЛОН УЛСЫН ГЭРЭЭ

- *Ялтан шилжүүлэн өгөх тухай Монгол Улсын Засгийн газар, Канад Улсын Засгийн газар хоорондын гэрээ*

Улсын Их Хурлын Тамгын газар
Улаанбаатар хот
2005 он

ТӨРИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН АЛБАН МЭДЭЭЛЭЛ
Долоо хоног тутмын

Улаанбаатар хот 2005 оны гуравдугаар сарын 28 №12 (393)

Гарчиг

Нэг. МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

625.	Нэмэгдсэн өртгийн албан татвараас чөлөөлөх тухай		250
626.	Гаалийн албан татвараас чөлөөлөх тухай		250

Хоёр. МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

627.	Монгол Улсын Их Хурлын гишүүний бүрэн эрхийг хүлээн зөвшөөрөх тухай	Дугаар 22	250
628.	Байнгын хорооны гишүүнээр батлах тухай	Дугаар 23	250
629.	Монгол Улсын Засгийн газрын гишүүдийг томилох тухай	Дугаар 24	251

Гурав. МОНГОЛ УЛСЫН ОЛОН УЛСЫН ГЭРЭЭ

630.	Ялтан шилжүүлэн өгөх тухай Монгол Улсын Засгийн газар, Канад Улсын Засгийн газар хоорондын гэрээ		251

Дөрөв. МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

631.	Зарим офицер ахлагч, байлдагч нарыг "Энхийн төлөө" медалиар шагнах тухай	Дугаар 29	253
632.	Аюушийн Ганбатад хошууч генерал цол хүртээх тухай	Дугаар 32	257

Тав. МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

633.	Хилийн заагийг тогтоох тухай	Дугаар 35	258
634.	Авто замын засвар, арчлалтын байгууллагуудын бүтэц, зохион байгуулалтыг боловсронгуй болгох тухай	Дугаар 36	258
635.	Тогтоолын хавсралтад нэмэлт оруулах тухай	Дугаар 37	259
636.	Бусийн хэлэлцээр байгуулах нийтлэг журам батлах тухай	Дугаар 38	259
637.	Журам батлах тухай	Дугаар 39	261
638.	Монгол Улсын Засгийн газрын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө *(Үргэлжлэл)*	Дугаар 245	263

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2005 оны 3 дугаар сарын 18–ны өдөр

Улаанбаатар хот

Нэмэгдсэн өртгийн албан татвараас чөлөөлөх тухай

1 дүгээр зүйл. Оёмол, сүлжмэл бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийн зориулалтаар импортолж байгаа сэлбэг, түүхий эд, үндсэн болон туслах материалыг нэмэгдсэн өртгийн албан татвараас чөлөөлсүгэй.

2 дугаар зүйл. Энэ хууль батлагдсан өдрөөс хүчин төгөлдөр болно.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА Н.ЭНХБАЯР

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2005 оны 3 дугаар сарын 18–ны өдөр

Улаанбаатар хот

Гаалийн албан татвараас чөлөөлөх тухай

1 дүгээр зүйл. Оёмол, сүлжмэл бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийн зориулалтаар импортолж байгаа сэлбэг, түүхий эд, үндсэн болон туслах материалыг гаалийн албан татвараас чөлөөлсүгэй.

2 дугаар зүйл. Энэ хууль батлагдсан өдрөөс хүчин төгөлдөр болно.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА Н.ЭНХБАЯР

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2005 оны 3 дугаар сарын 18-ны өдөр

Дугаар 22

Улаанбаатар хот

Монгол Улсын Их Хурлын гишүүний бүрэн эрхийг хүлээн зөвшөөрөх тухай

Монгол Улсын Их Хурлын сонгуулийн 59 дүгээр тойрогт явуулсан ээлжит сонгуулийн дүнг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

Монгол Улсын Их Хурлын гишүүнээр сонгогдсон Жугдэрдэмидийн Гүррагчаагийн бүрэн эрхийг хүлээн зөвшөөрсүгэй.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА Н.ЭНХБАЯР

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2005 оны 3 дугаар сарын 18-ны өдөр

Дугаар 23

Улаанбаатар хот

Байнгын хорооны гишүүнээр батлах тухай

Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуулийн 28 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсэг, Монгол Улсын Их Хурлын гишүүний эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 5 дахь заалт, өөрийнх нь гаргасан хүсэлтийг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1. Улсын Их Хурлын гишүүн Ж.Гүррагчааг Аюулгүй байдал, гадаад бодлогын, Байгаль орчны болон Төрийн байгуулалтын байнгын хороодын гишүүнээр тус тус баталсугай.

2. Энэхүү тогтоолыг 2005 оны 3 дугаар сарын 18-ны өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА Н.ЭНХБАЯР

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2005 оны 3 дугаар сарын 18-ны өдөр | Дугаар 24 | Улаанбаатар хот

Монгол Улсын Засгийн газрын гишүүдийг томилох тухай

Монгол Улсын Үндсэн хуулийн хорин тавдугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 6 дахь заалт, Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 1,2 дахь хэсэг, санал хураалтын дүнг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1.Монгол Улсын Засгийн газрын гишүүн, сайдаар дор дурдсан хүмүүсийг томилсугай:

1/ Монгол Улсын Засгийн газрын гишүүн, Батлан хамгаалахын сайдаар Цэрэнхүүгийн Шаравдоржийг;

2/ Монгол Улсын Засгийн газрын гишүүн, мэргэжлийн хяналтын асуудал эрхэлсэн сайдаар Дамбийн Дорлигжавыг.

2.Энэ тогтоолыг 2005 оны 3 дугаар сарын 18-ны өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА Н.ЭНХБАЯР

МОНГОЛ УЛСЫН ОЛОН УЛСЫН ГЭРЭЭ

ЯЛТАН ШИЛЖҮҮЛЭН ӨГӨХ ТУХАЙ МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР, КАНАД УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР ХООРОНДЫН ГЭРЭЭ*

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР, КАНАД УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР,
(цаашид "Талууд" гэх)

Хууль ёсыг биелүүлэхэд хоёр талын хамтын ажиллагаа шаардлагатайг чухалчлан,

Ялтныг харъяалах улсад нь ял эдлүүлэхийг зөвшөөрснөөр тэднийг нийгэмших явдалд тус дэм үзүүлэхийг эрмэлзэн,

Дараахь зүйлийг хэлэлцэн тохиров:

Нэгдүгээр зүйл

Гэрээний хамрах хүрээ

1. Монгол Улсын хуулиар ял шийтгэл хүлээсэн Канад Улсын иргэн нь энэхүү Гэрээнд заасан нөхцлийн дагуу Канад Улсын хорих байгууллагад буюу Канад Улсын эрх бүхий байгууллагын хяналт дор ял шийтгэлээ үргэлжлүүлэн эдэлж болно.

2. Канад Улсын хуулиар ял шийтгэл хүлээсэн Монгол Улсын иргэн нь энэхүү гэрээнд заасан нөхцлийн дагуу Монгол Улсын хорих байгууллагад буюу Монгол Улсын эрх бүхий байгууллагын хяналт дор ял шийтгэлээ үргэлжлүүлэн эдэлж болно.

Хоёрдугаар зүйл

Нэр томъёоны тодорхойлолт

Энэхүү гэрээний зорилгын дагуу:

(a) "Ял ногдуулсан Тал" гэж ялтныг шилжүүлэн өгч байгаа Талыг ойлгоно;

(b) "Хүлээн авагч Тал" гэж ялтныг шилжүүлэн авч байгаа Талыг ойлгоно;

(c) "Ялтан" гэж хэлэлцэн тохирогч аль нэг талын нутаг дэвсгэр дээр ял шийтгэл хүлээсэн, ял шийтгэл эдлэж байгаа, тодорхой нөхцөлтэйгээр суллагдсан, мөн олон нийтийн хараа хяналтад бусад хэлбэрээр байгаа этгээдийг ойлгоно;

(d) "Өршөөл" гэж ногдуулсан ял шийтгэлийг хэрэгсэхгүй болгож байгаа буюу ял эдлэх хугацааг хөнгөрүүлж өөрчилж байгаа энэрэнгүй үйлдлийг ойлгоно.

Гуравдугаар зүйл

Шилжүүлэх нөхцөл

Энэхүү гэрээг дараахь нөхцөлд хэрэглэнэ:

(a) Тухайн Ялтны ял шийтгэл хүлээсэн үйлдэл нь Хүлээн авагч Талын хуулиар гэмт хэрэгт тооцогдож, ял шийтгэл ногдуулж болохоор байна. Энэ утгаараа тухайн гэмт үйлдлийн үндсэн шинжид үл хамаарах нөхцөл байдал нь уг гэмт үйлдлийг гэмт хэрэгт тооцож ял шийтгэл ногдуулахад нөлөөлөхгүй;

(b) Шилжүүлэн өгч байгаа ялтан нь Хүлээн авагч Талын иргэн байх;

(c) Шилжүүлэн өгөх ялтан нь цэргийн гэмт хэрэгт шийтгэгдээгүй байх;

*Уг гэрээг соёрхон баталсан тухай Монгол Улсын хууль "Төрийн мэдээлэл" эмхтгэлийн 2004 оны №47-д нийтлэгдсэн.

(d) Шилжүүлэн авах тухай хүсэлт гаргах үед тухайн ялтны ял шийтгэл эдлэх үлдсэн хугацаа нь 6 сараас доошгүй байх;

(e) Ялтны гэм буруу болон ял шийтгэлтэй нь холбоотойгоор давж заалдах болон хяналтын шатны журмаар хянан шийдвэрлэх ажиллагаа явагдаагүй, эсвэл ял шийтгэл ногдуулж байгаа Талд ял шийтгэлээ хүлээж байгаа буюу тухайн асуудлыг хөөн хэлэлцэх буюу давж заалдах гомдол гаргах хугацаа дууссан байх;

(f) Тухайн ялтан өөрийг нь шилжүүлэхийг зөвшөөрсөн байх;

(g) Ял ногдуулсан болон Хүлээн авагч Талууд ялтныг шилжүүлэхийг харилцан зөвшөөрсөн байх.

Дөрөвдүгээр зүйл

Бүрэн эрх

Талууд энэхүү Гэрээний заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор эрх бүхий байгууллагыг томилно.

Тавдугаар зүйл

Мэдээлэл өгөх үүрэг

Ял ногдуулсан Тал нь энэхүү гэрээнд хамаарах ялтанд уг Гэрээний гол агуулгыг тайлбарлаж өгнө.

Зургадугаар зүйл

Хүсэлт тавих ба хүсэлтэд хариу өгөх

1. Ялтан нь Ял ногдуулсан Тал болон Хүлээн авагч Талд шилжүүлэх тухай өөрийн хүсэл сонирхлоо илэрхийлж болно.

2. Ялтныг шилжүүлэх тухай хүсэлтийг ял ногдуулсан Тал болон Хүлээн авагч Талын аль аль нь гаргаж болно. Шилжүүлэх хүсэлтийг хүсэлт гаргаж байгаа Талын эрх бүхий байгууллагаас Хүсэлт Хүлээн авч байгаа Талын эрх бүхий байгууллагад хандаж гаргана. Хариуг мэдээлэл авсан сувгаар даруй мэдэгдэнэ.

3. Хүсэлт болон түүнд өгөх хариуг бичгээр үйлдэнэ.

4. Хүлээн авагч Тал болон ял ногдуулсан Тал нь ялтанг шилжүүлэхийг хүлээн зөвшөөрөх, эсвэл татгалзах бүрэн эрхтэй байна.

5. Талууд шийдвэр гаргахдаа тухайн ялтны нийгэмшихэд тус нэмэр болох бүхий л хүчин зүйлийг харгалзан үзнэ.

6. Талууд ялтны хүсэлтийн дагуу гаргасан аливаа шийдвэр, арга хэмжээнийхээ талаар ялтанд бичгээр мэдээлнэ.

Долдугаар зүйл

Зөвшөөрөл ба түүний нотолгоо

Ял ногдуулсан Тал ялтнаас шилжүүлэн өгөх тухай зөвшөөрлийг сайн дурын, хууль зүйн үр дагаврын талаар бүрэн ойлголттой байсны үндсэн дээр авсан болохыг ялтныг шилжүүлэхээс өмнө тухайн улсын эрх бүхий албан тушаалтнаар дамжуулан нотлох боломжийг Хүлээн авагч Талд олгоно.

Наймдугаар зүйл

Мэдээллээр хангах үүрэг

1. Ял ногдуулсан Улс нь ялтанд ял шийтгэл оногдуулсан шүүхийн шийдвэрийн баталгаажсан хуулбар, ял шийтгэл оногдуулах үндэслэл болсон баримт нотолгоо, ял шийтгэлийн төрөл, түүний эхэлсэн болон үргэлжлэх хугацаа, мөн ял эдэлсэн болон урьдчилан хоригдсон хугацаа, ял шийтгэлээс хассан хугацааны талаархи мэдээллийг Хүлээн авагч Талд өгнө.

2. Ял ногдуулсан Тал нь ялтны эрүүл мэнд болон нийгэмшлийн тухай мэдээ тайлан, эмчлүүлж байсан, түүнчлэн цаашид авах эмчилгээний талаарх мэдээллийг тохиромжтой үед Хүлээн авагч Талд өгнө.

3. Хүлээн авагч Тал нь энэхүү Гэрээний заалтыг хэрэгжүүлэх үүднээс шилжүүлэн авах ялтантай холбоотой бусад мэдээллийг хүссэн хүсэлтийг гаргаж болно.

4. Дээр дурдсан мэдээлэл нь Хүлээн авагч Талын албан ёсны аль нэг хэл дээр орчуулагдаж, зохих ёсоор баталгаажсан байна.

Есдүгээр зүйл

Шилжүүлэх журам

1. Ялтныг шилжүүлэх ажиллагааг Талуудын тохиролцсон газар гүйцэтгэнэ.

2. Хүлээн авагч Тал нь ялтныг дамжин өнгөрүүлэх болон ял шийтгэл эдлүүлэх газар буюу хорих байгууллагад хүргэх хүртэлх тээвэрлэлтийг хариуцна.

3. Хүлээн авагч Тал нь ялтныг дамжин өнгөрүүлэх шилжсэн үеэс ял шийтгэл эдэлж дуусах хүртэлх хугацааны зардлыг хариуцна.

Аравдугаар зүйл

Ял шийтгэлийг эдлүүлэх журам

1. Хүлээн авагч Тал нь Ял ногдуулсан Талаас тогтоосон ял шийтгэлийн төрөл, хэлбэр, үргэлжлэх хугацааг дагаж мөрдөнө.

2. Хэрэв ногдуулсан ял шийтгэл нь Хүлээн авагч Талын хууль тогтоомжид нийцэхгүй бол Хүлээн авагч Тал нь тухайн гэмт хэрэгт ногдуулах ялыг өөрийн улсын хууль тогтоомжийн дагуу өөрчилж болно. Уг ял шийтгэлийн төрөл, хэлбэр, хугацаа нь Ял ногдуулсан Талаас ногдуулсан ял шийтгэлээс хүнд байж болохгүй бөгөөд Хүлээн авагч Талын хуульд заасан ялын дээд хэмжээнээс хэтрэхгүй байна.

3. Энэ Гэрээнд өөрөөр заагаагүй бол ялтанд ял шийтгэл эдлүүлэх ажиллагаа нь Хүлээн авагч Талын хууль тогтоомж, бусад дүрэм, журмын дагуу явагдана. Гэхдээ Ял ногдуулсан Тал ялтанд уучлал, өршөөл үзүүлэх эрхтэй бөгөөд Хүлээн авагч Тал энэ тухай мэдэгдлийг хүлээн авч зохих арга хэмжээ авна.

4. Хүлээн авагч Тал нь Ял ногдуулсан Талаас бичгээр ирүүлсэн хүсэлтийн дагуу ял шийтгэл эдлүүлэх ажиллагаатай холбоотой мэдээллээр хангана.

5. Энэхүү Гэрээний дагуу шилжүүлэн өгч байгаа ялтанд түүний ял шийтгүүлсэн гэмт хэргийн төлөө Хүлээн авагч Талын хуулиар дахин хорьж саатуулан ял шийтгэл ногдуулж болохгүй.

Арваннэгдүгээр зүйл

Насанд хүрээгүй ялтан

Энэхүү Гэрээг аль нэг Талын хууль тогтоомжийн дагуу хараа хяналтад байгаа болон бусад төрлийн арга хэмжээ авагдсан насанд хүрээгүй ялтанд хамааруулан хэрэглэж болно. Талууд өөрийн хууль тогтоомжийн дагуу шилжүүлэх тухайн этгээдэд тохирох арга хэмжээг тохиролцон шийдвэрлэнэ. Шилжүүлэх зөвшөөрлийг насанд хүрээгүй этгээдийн хууль ёсны төлөөлөгчөөс авна.

Арванхоёрдугаар зүйл

Хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэх

Талууд энэхүү Гэрээг хэрэгжүүлэх зорилгоор өөрсдийн нутаг дэвсгэр дээр шаардлагатай захиргааны арга хэмжээ авах эрхтэй бөгөөд түүний үр дүнд Талуудын нутаг дэвсгэр дээр ногдуулсан ял шийтгэлийг эдлүүлэх бүрэн боломж бүрдэнэ.

Арвангуравдугаар зүйл

Төгсгөлийн заалтууд

1. Энэхүү Гэрээг соёрхон батлах бөгөөд Талууд соёрхон батлалсан батламж жуух бичгийг солилцсон өдрөөс эхлэн хүчин төгөлдөр болно.

2. Энэхүү Гэрээ нь 3 жилийн хугацаанд хүчин төгөлдөр үйлчлэх бөгөөд хэрэв Талуудын аль нэг нь Гэрээг дуусгавар болгох тухай хүсэлтийг Гэрээний хүчин төгөлдөр үйлчлэх хугацаа дуусахаас зургаагаас доошгүй сарын өмнө нөгөө Талдаа бичгээр мэдэгдээгүй бол Гэрээний хүчин төгөлдөр үйлчлэх хугацаа дахин гурав, гурван жилээр сунгагдах болно.

ДЭЭР ДУРДСАНЫГ НОТОЛЖ: Талуудын Засгийн газраас бүрэн эрх олгосны дагуу энэхүү Гэрээнд гарын үсэг зурав.

Энэхүү Гэрээг 2004 оны 10 дугаар сарын 20-ны өдөр Оттава хотноо англи, франц, монгол хэлээр тус бүр хоёр хувь үйлдсэн бөгөөд эх бичвэрүүд нь адил хүчинтэй байна.

МОНГОЛ УЛСЫГ ТӨЛӨӨЛЖ

КАНАД УЛСЫГ ТӨЛӨӨЛЖ

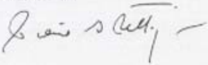

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

2005 оны 3 дугаар сарын 14-ний өдөр | **Дугаар 29** | **Улаанбаатар хот**

Зарим офицер, ахлагч, байлдагч нарыг "Энхийн төлөө" медалиар шагнах тухай

Энхийг сахиулах хүмүүнлэгийн олон улсын цэргийн ажиллагаанд оролцож, албан үүргээ нэр төртэй биелүүлсэн зэвсэгт хүчний цэргийн багийн дор дурдсан офицер, ахлагч, байлдагч нарыг "Энхийн төлөө" медалиар шагнасугай.

1. Кайнелын Аймурат-ЗХ-ний 014 дүгээр ангийн жолооч, ахлагч

2. Сундуйн Алтангэрэл-ЗХ-ний 014 дүгээр ангийн нярав жолооч, ахлагч

3. Гантөмөрийн Алтансүх-ЗХ-ний 327 дугаар ангийн станцын дарга жолооч, дэд ахлагч

4. Бодьцэцэгийн Амарбат-ЗХ-ний 011 дүгээр ангийн засварчин,дэд ахлагч

5. Сэмбэрүүгийн Амаржаргал-ЗХ-ний 123 дугаар ангийн гэрээт цэргийн албан хаагч,байлдагч

6. Гуугандайгийн Амартогтох-ЗХ-ний 150 дугаар ангийн зэвсгийн нярав, дэд ахлагч

7. Цэндийн Амартүвшин-ЗХ-ний 011 дүгээр ангийн засварын инженер, ахмад

8. Цэрэндоржийн Амгаланбаатар-ЗХ-ний 189 дүгээр ангийн сүлжээний программын инженер, дэслэгч

9. Жаргалсайханы Анхбаяр-ЗХ-ний 186 дугаар ангийн механик жолооч, дэд ахлагч

10. Дашживаагийн Ариунболд -ЗХЖШ-ын Энхийг сахиулах ажиллагааны газрын мэргэжилтэн, ахмад

11. Сүрэнгийн Ариунболд-ЗХ-ний 327 дугаар ангийн токарьчин, ахлагч

12. Төмөрсүхийн Ариун-Эрдэнэ- ЗХ-ний 120 дугаар ангийн батарейн захирагч, ахлах дэслэгч

13. Дагвадоржийн Баасандорж- ЗХ-ний 084 дүгээр ангийн хөнгөн пулемётчин, дэд ахлагч

14. Наранбаатарын Баасанцэрэн- ЗХ-ний 186 дугаар ангийн ариутгагч-жолооч, дэд ахлагч

15. Дамдиндоржийн Баатар- ЗХ-ний 326 дугаар ангийн хүн эмнэлгийн албаны дарга, дэслэгч

16. Гомбын Баатарнум- ЗХЖШ-ын Цэргийн сургалт хүмүүжлийн хэлтсийн мэргэжилтэн, хошууч

17. Цэрмаагийн Баатархүү- ЗХ-ний 150 дугаар ангийн мэргэн буудагч, дэд ахлагч

18. Жамбаагийн Бадамбазар- ЗХЖШ-ын Цэргийн удирдлага, стратегийн төлөвлөлтийн газрын мэргэжилтэн, дэд хурандаа

19. Цэзэнгийн Бадамдорж-ЗХ-ний 337 дугаар ангийн хүн эмнэлгийн байрны дарга, хошууч

20. Бямбаагийн Бат-Амгалан- ЗХ-ний 119 дүгээр ангийн салааны захирагч, дэслэгч

21. Хадбаатарын Батбаяр- ЗХ-ний 326 дугаар ангийн дивизионы соёл, хүмүүжлийн зааварлагч, ахлах дэслэгч

22. Пүрэвийн Батдорж- ЗХ-ний 014 дүгээр ангийн жолооч, ахлагч

23. Зальдаагийн Батжаргал- ЗХ-ний 123 дугаар ангийн гэрээт цэргийн албан хаагч, байлдагч

24. Намхайн Батзориг- ЗХ-ний 327 дугаар ангийн салааны захирагч, ахлагч

25. Батжаргалын Батмөнх- ЗХ-ний 186 дугаар ангийн механик жолооч, дэд ахлагч

26. Тогоочийн Батмөнх- ЗХ-ний 014 дүгээр ангийн авто грейдерчин, ахлагч

27. Бадамдоржийн Батсайхан- ЗХ-ний 150 дугаар ангийн салааны захирагч, дэслэгч

28. Ганчимэгийн Батсайхан- ЗХ-ний 016 дугаар ангийн аккумляторчин, дизельчин, ахлагч

29. Гүрсэдийн Батсайхан- ЗХ-ний 065 дугаар ангийн механик жолооч, ахлах ахлагч

30. Очирхуягийн Батсайхан- ЗХ-ний 327 дугаар ангийн батальоны захирагчийн нэгдүгээр орлогч, штабын дарга, ахлах дэслэгч

31. Сүхбаатарын Батсайхан- ЗХ-ний 186 дугаар ангийн механик жолооч, ахлагч

32. Төмөрбаатарын Батсайхан - ЗХ-ний 014 дүгээр ангийн салааны захирагч, дэслэгч

33. Элдэв-Очирын Батсайхан -ЗХ-ний 089 дүгээр ангийн кодын бүлгийн дарга-жолооч, дэд ахлагч

34. Баярбаатарын Баттогоо- ЗХ-ний 123 дугаар ангийн гэрээт цэргийн албан хаагч, байлдагч

35. Бүрэнжаргалын Баттөр- ЗХ-ний 150 дугаар ангийн мэргэн буудагч, дэд ахлагч

36. Дуламын Баттулга- ЗХ-ний 337 дугаар ангийн ар талын даргын орлогч, хошууч

37. Галбадрахын Батхутаг- ЗХ-ний 013 дугаар ангийн станцын дарга, ахлагч

38. Дашдэндэвийн Батхүү- ЗХ-ний 186 дугаар ангийн станцын дарга-жолооч, ахлагч

39. Цэенбалдирын Батхүү-ЗХ-ний 186 дугаар ангийн инженер, ахлах дэслэгч

40. Баттогтохын Бат-Эрдэнэ- ЗХ-ний 084 дүгээр ангийн гранатомётчин, дэд ахлагч

41. Батхүүгийн Бат-Эрдэнэ- ЗХ-ний 326 дугаар ангийн байлдааны бэлтгэлийн дарга, ахмад

42. Монхорын Бат-Эрдэнэ- ЗХ-ний 119 дүгээр ангийн станцын дарга-жолооч, ахлагч

43. Нямсүрэнгийн Бат-Эрдэнэ -ЗХ-ний 189 дүгээр ангийн засварын техникч, ахлагч

44. Мягмарсүрэнгийн Бат-Эрдэнэ-ЗХ-ний 150 дугаар ангийн буудагч, дэд ахлагч

45. Түмэнбаярын Бат-Эрдэнэ- ЗХ-ний 150 дугаар ангийн хүнсний нярав, дэд ахлагч

46. Магсаржавын Баяр-ЗХ-ний 016 дугаар ангийн ахлах операторч, ахлагч

47. Чимэдийн Баярсайхан- ЗХ-ний 084 дүгээр ангийн бүлгийн дарга, дэслэгч

48. Гомбын Баярхүү-ЗХ-ний 327 дугаар ангийн салааны захирагч, дэслэгч

49. Балжиннямын Баярцогт-ЗХ-ний 186 дугаар ангийн артиллерийн дуу чимээний операторч, дэд ахлагч

50. Лхагвасүрэнгийн Баясгалан- ЗХ-ний 084 дүгээр ангийн бүлгийн дарга,дэслэгч

51. Бадарчийн Болд- ЗХ-ний 186 дугаар ангийн засварчин-жолооч, ахлагч

52. Дамдинпүрэвийн Болд- ЗХ-ний 016 дугаар ангийн оператив тасгийн операторч, хошууч

53. Цэнд-Аюушийн Болдбаатар- ЗХ-ний 189 дүгээр ангийн мэдээллийн аюулгүй байдлын мэргэжилтэн, ахлагч

54. Дагдандоржийн Буянбаяр- ЗХ-ний 013 дугаар ангийн станцын дарга жолооч, ахлагч

55. Бямбажавын Бүрэнбилэг-ЗХ-ний 150 дугаар ангийн тасгийн пулемётчин, дэд ахлагч

56. Түвшинбаярын Бямбацогт- ЗХ-ний 150 дугаар ангийн явган цэргийн байлдааны машины дарга, дэд ахлагч

57. Сайнтерийн Бямба-Эрдэнэ -ЗХ-ний 084 дүгээр ангийн пулемётчин, дэд ахлагч

58. Төрөөгийн Ганбат- ЗХЖШ-ын Энхийг сахиулах ажиллагааны газрын ахлах мэргэжилтэн, дэд хурандаа

59. Пүрэвсүрэнгийн Ганбаяр- ЗХ-ний 150 дугаар ангийн буудагч, дэд ахлагч

60. Болдбаатарын Ганболд- ЗХ-ний 150 дугаар ангийн буудагч, дэд ахлагч

61. Халзангийн Ганболд-ЗХ-ний 016 дугаар ангийн механик жолооч-сургагч, ахлагч

62. Эрдэнэ-Очирын Ганболд- ЗХ-ний 336 дугаар ангийн жолооч, ахлагч

63. Довчинсүрэнгийн Ганзориг -ЗХЖШ-ын Энхийг сахиулах ажиллагааны газрын мэргэжилтэн, ахмад

64. Ноовын Гансух- ЗХ-ний 123 дугаар ангийн гэрээт цэргийн албан хаагч, байлдагч

65. Хандсүрэнгийн Гансух-ЗХ-ний 150 дугаар ангийн буудагч, дэд ахлагч

66. Шоохойн Гансух- ЗХ-ний 011 дүгээр ангийн засварчин, жолооч, ахлагч

67. Пүрэвсүрэнгийн Гантөгс- ЗХ-ний 150 дугаар ангийн буудагч, дэд ахлагч

68. Базарсадын Гантулга- ЗХ-ний 150 дугаар ангийн холбооны салааны захирагч, ахмад

69. Баянбилэгийн Гантулга-ЗХ-ний 084 дүгээр ангийн буудагч, дэд ахлагч

70. Нядсүрэнгийн Гантулга- ЗХ-ний 336 дугаар ангийн захирагчийн орлогч, ар талын дарга, дэд хурандаа

71. Пүрэвдоржийн Гантулга- ЗХ-ний 327 дугаар ангийн салааны захирагч, дэд ахлагч

72. Цогтбаатарын Ганхуяг- ЗХ-ний 120 дугаар ангийн салааны захирагчийн орлогч, ахлагч

73. Эрдэнэчимэгийн Гүнчинсамбуу- ЗХ-ний 150 дугаар ангийн буудагч, дэд ахлагч

74. Даваадоржийн Гэрэлт-Од- ЗХ-ний 186 дугаар ангийн хол хэмжигч, ахлагч

75. Дагвадоржийн Даваа- ЗХЖШ-ын Цэргийн сургалт, хүмүүжлийн хэлтсийн ахлах мэргэжилтэн, дэд хурандаа

76. Батмөнхийн Даваадорж-ЗХ-ний 014 дүгээр ангийн тасгийн захирагч-жолооч, ахлагч

77. Долгорын Дагважамц-ЗХ-ний 120 дугаар ангийн тоотын захирагч, дэд ахлагч

78. Лувсаншаравын Дагвасүрэн- ЗХ-ний 186 дугаар ангийн батарейны захирагч, ахмад

79. Төмөргарьдын Дамдинсүрэн- ЗХ-ний 327 дугаар ангийн станцын дарга жолооч, дэд ахлагч

80. Повроны Дашзэвэг- ЗХ-ний 084 дүгээр ангийн жолооч-буудагч, дэд ахлагч

81. Ганболдын Дашням -ЗХ-ний 013 дугаар ангийн ахлах механикч, ахлагч

82. Нарангэрэлийн Жамъян- ЗХ-ний 186 дугаар ангийн удирдлагын байрны тасгийн дарга, ахлах ахлагч

83. Тэрбишийн Жаргалан- ЗХ-ний 314 дүгээр ангийн жолооч, дэд ахлагч

84. Цанжидын Золжаргал-ЗХ-ний 150 дугаар ангийн салааны захирагч, дэслэгч

85. Нанзадын Зоригтбаатар- ЗХ-ний 084 дүгээр ангийн жолооч-буудагч, ахлагч

86. Оюунбаатарын Мөнгөнжигүүр- ЗХ-ний 014 дүгээр ангийн механикч- жолооч, ахлагч

87. Чулуунбаатарын Мөнхбаатар- ЗХ-ний 186 дугаар ангийн жолооч-засварчин, дэд ахлагч

88. Гүндийн Мөнхбат- ЗХ-ний 014 дүгээр ангийн цахилгаанчин сургагч, ахлах ахлагч

89. Идэшийн Мөнхжаргал- ЗХ-ний 123 дугаар ангийн гэрээт цэргийн албан хаагч, байлдагч

90. Хүрэл-Ухнайн Мөнхнаран -ЗХ-ний 014 дүгээр ангийн эксковаторчин, дэд ахлагч

91. Отгоны Мөнхчулуун- Тагнуулын ерөнхий газрын ажилтан, дэслэгч

92. Жамъянгийн Мэндгэрэл- ЗХ-ний 032 дугаар ангийн хүн эмнэлгийн дарга, хошууч

93. Дамирангийн Насанзаяа-ЗХ-ний 120 дугаар ангийн төлөвлөлтийн офицер, ахмад

94. Баярмагнайн Номин-Эрдэнэ- ЗХ-ний 150 дугаар ангийн машины дарга, дэд ахлагч

95. Лхамжийгийн Онцгойбаяр- ЗХ-ний 186 дугаар ангийн оператив тасгийн дарга, хошууч

96. Саяхүүгийн Оргил- ЗХ-ний 189 дүгээр ангийн сүлжээний техникч, ахлагч

97. Даваажалцангийн Оргилсайхан- ЗХ-ний 327 дугаар ангийн станцын дарга, дэд ахлагч

98. Бухаагийн Отгонбаяр- ЗХ-ний 013 дугаар ангийн станцын дарга, жолооч, ахлагч

99. Жадамбын Отгонбаяр- ЗХ-ний 014 дүгээр ангийн механикч- жолооч, дэд ахлагч

100. Батмөнхийн Отгонмөнх- ЗХ-ний 016 дугаар ангийн эксковаторчин, дэд ахлагч

101. Ванягийн Очир- ЗХ-ний 327 дугаар ангийн шуурхай бүлэг станцын дарга, сургагч ахлагч

102. Гончигсүрэнгийн Оюунболд- ЗХ-ний 150 дугаар ангийн миномётын наводчик, дэд ахлагч

103. Намжилын Оюунсамбуу- ЗХ-ний 027 дугаар ангийн мэс заслын эмч, ахмад

104. Сэдэдийн Өлзийбаяр- ЗХЖШ-ын Энхийг сахиулах ажиллагааны газрын мэргэжилтэн, дэд хурандаа

105. Кульбайн Сакей- ЗХ-ний 123 дугаар ангийн гэрээт цэргийн албан хаагч, байлдагч

106. Төмөрхуягийн Сандагдорж- ЗХ-ний 150 дугаар ангийн наводчик-операторч, дэд ахлагч

107. Чулууны Сундуй- ЗХ-ний 016 дугаар ангийн тусгай холбооны мэргэжилтэн жолооч, ахлах ахлагч

108. Мягмарын Сүхбаатар- ЗХ-ний 123 дугаар ангийн гэрээт цэргийн албан хаагч, байлдагч

109. Удвалын Тамир- ЗХ-ний 150 дугаар ангийн салааны захирагч, ахлах дэслэгч

110. Нигметийн Тилек- ЗХ-ний 123 дугаар ангийн салааны захирагч, ахлах дэслэгч

111. Дашдоржийн Төмөрхуяг- ЗХ-ний 120 дугаар ангийн батарейны захирагч, дэслэгч

112. Баянтөрийн Түвшинжаргал- ЗХ-ний 150 дугаар ангийн цахилгаанчин, дэд ахлагч

113. Жавуудоржийн Түмэнбаяр- ЗХ-ний 336 дугаар ангийн жолооч, ахлах ахлагч

114. Эрдэнэбилэгийн Түмэндэмбэрэл -ЗХ-ний 016 дугаар ангийн явган цэргийн байлдааны машины операторч, дэд ахлагч

115. Даариймаагийн Түмэнжаргал- ЗХ-ний 011 дүгээр ангийн цахилгаанчин, дэд ахлагч

116. Алтанцэцэгийн Уламбаатар -ЗХ-ний 016 дугаар ангийн нярав, засварчин, ахлагч

117. Жаргалсайханы Уламбат- ЗХ-ний 016 дугаар ангийн механикч жолооч-сургагч, дэд ахлагч

118. Бурмаагийн Уганбаяр- ЗХ-ний 186 дугаар ангийн оператив тасгийн операторч, дэслэгч

119. Батжаргалын Уганжаргал- ЗХ-ний 150 дугаар ангийн мэргэн буудагч, дэд ахлагч

120. Бадарчийн Хадбаатар- ЗХЖШ-ын Цэргийн зэвсэглэлийн хэлтсийн мэргэжилтэн,дэд хурандаа

121. Төрмөнхийн Хатантөмөр- ЗХ-ний 150 дугаар ангийн мэргэн буудагч, дэд ахлагч

122. Болдбаатарын Хонгорбаатар- ЗХ-ний 327 дугаар ангийн станцын дарга, дэд ахлагч

123. Бишээгийн Хулангоо- ЗХ-ний 016 дугаар ангийн салааны захирагч, дэслэгч

124. Бандийн Цагаан- ЗХ-ний 256 дугаар ангийн артиллерийн дарга, хурандаа

125. Ганхуягийн Цогтбилэг- ЗХ-ний 327 дугаар ангийн инженерийн нярав засварчин, дэд ахлагч

126. Довчингийн Цогтгэрэл- ЗХ-ний 014 дүгээр ангийн жолооч, ахлагч

127. Дашдондовын Цолмонбаяр- ЗХ-ний 186 дугаар ангийн салааны захирагч, ахлах дэслэгч

128. Мижидийн Цэдэнбалжир- ЗХ-ний 016 дугаар ангийн нярав, мина тэсэлгээний техникч, ахлагч

129. Сангидоржийн Цэнгүнжав- ЗХ-ний 326 дугаар ангийн жолооч, ахлах ахлагч

130. Хандын Чулуунбаатар- ЗХ-ний 186 дугаар ангийн салааны захирагч, дэслэгч

131. Жаргалсайханы Энх-Амгалан -ЗХ-ний 123 дугаар ангийн засварчин, дэд ахлагч

132. Сандагжавын Энх-Амгалан- ЗХ-ний 150 дугаар ангийн мэргэн буудагч, дэд ахлагч

133. Эрдэнэцогтын Энх-Амгалан- ЗХ-ний 150 дугаар ангийн буудагч, дэд ахлагч

134. Доржготовын Энхбаатар- ЗХЖШ-ын Энхийг сахиулах ажиллагааны газрын мэргэжилтэн, дэд хурандаа

135. Цогбадрахын Энхбат- ЗХ-ний 186 дугаар ангийн хол хэмжигч, дэд ахлагч

136. Дэмбэрэлдоржийн Энхбаяр-ЗХ-ний 150 дугаар ангийн мэргэн буудагч, дэд ахлагч

137. Батаагийн Энхбаясгалан- ЗХ-ний 120 дугаар ангийн салааны захирагч, дэслэгч

138. Жамъянсүрэнгийн Энхболд- ЗХ-ний 150 дугаар ангийн сургагч, сургагч ахлагч

139. Батболдын Эрдэнэбаатар- ЗХ-ний 327 дугаар ангийн нярав-засварчин, ахлагч

140. Лхагважавын Эрдэнэбаатар- ЗХ-ний 186 дугаар ангийн салааны захирагч, ахлах ахлагч

141. Оюунцэцэгийн Эрдэнэбат-ЗХ-ний 327 дугаар ангийн нярав-засварчин, дэд ахлагч

142. Сэр-Одын Эрдэнэбаяр- ЗХ-ний 150 дугаар ангийн буудагч, дэд ахлагч

143. Баярсайханы Эрдэнэ-Очир- ЗХ-ний 084 дүгээр ангийн бүлгийн дарга, ахлах ахлагч

144. Тумэнбаярын Эрдэнэтөгс- ЗХ-ний 167 дугаар ангийн химийн хадгалах тасгийн жолооч, ахлагч

145. Ойдовын Эрдэнэсүх- ЗХ-ний 150 дугаар ангийн явган цэргийн байлдааны машины дарга, дэд ахлагч

146. Банзрагчийн Эрхэмбаяр- ЗХ-ний 336 дугаар ангийн жолооч, ахлагч

147. Загарсүрэнгийн Эрхэмбаяр- ЗХ-ний 150 дугаар ангийн салааны захирагчийн орлогч, тоотын захирагч, ахлагч

148. Хартолгойн Эрхэмбаяр- ЗХ-ний 123 дугаар ангийн гэрээт цэргийн албан хаагч, байлдагч

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧ Н. БАГАБАНДИ

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

2005 оны 3 дугаар сарын 16-ны өдөр | **Дугаар 32** | **Улаанбаатар хот**

Аюушийн Ганбатад хошууч генерал цол хүртээх тухай

Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийг үндэслэн ЗАРЛИГ БОЛГОХ нь:

Зэвсэгт хүчний Жанжин штабын Сургалт, зохион байгуулалт эрхэлсэн орлогч дарга Аюушийн Ганбатад хошууч генерал цол хүртээсүгэй.

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧ Н. БАГАБАНДИ

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2005 оны 3 дугаар сарын 2–ны өдөр **Дугаар 35** **Улаанбаатар хот**

Хилийн заагийг тогтоох тухай

Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн тухай хуулийн 26 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 6 дахь заалтыг үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1. Сүхбаатар аймгийн Дарьганга сумын нутаг дахь Шилийн богд уул, Хөргийн хөндийн байгалийн дурсгалт газрын хилийн заагийг хавсралт ёсоор батлагсугай.

2. Эдгээр тусгай хамгаалалттай газар нутгийн хамгаалалтыг зохих хууль тогтоомжийн дагуу зохион байгуулахыг Байгаль орчны сайд У.Барсболд, Сүхбаатар аймгийн Засаг даргад тус тус даалгасугай.

3. Энэ тогтоол гарсантай холбогдуулан "Тусгай хамгаалалтын газрын хилийн цэс, хамгаалалтын горимыг батлах тухай" Засгийн газрын 1994 оны 1 дүгээр сарын 12-ны өдрийн 9 дүгээр тогтоолын 1 дүгээр хавсралтын 6 дахь заалтыг хүчингүй болсонд тооцсугай.

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙ САЙД Ц.ЭЛБЭГДОРЖ

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ САЙД У.БАРСБОЛД

Засгийн газрын 2005 оны 35 дугаар тогтоолын хавсралт

Нэг. Шилийн богд уулын дурсгалт газрын хилийн зааг

Баруун хойт цэг нь Тавантолгой (1423.7), түүнээс зүүн хойно орших 1 тоот шон (солбицол 45°35'53", 114°29'05"), түүнээс зүүн урагш орших 2 тоот шон (солбицол 45°35'30", 114°34'14"), түүнээс урагш орших 1526.2 тоот өндөрлөг, түүнээс зүүн урагш орших Богдын эмээл (1564.8), түүнээс урагш орших 3 тоот шон (солбицол 45°26'10", 114°39'10"), түүнээс баруун урагш орших 4 тоот шон (солбицол 45°25'20", 114°31'40"), түүнээс баруун хойш орших Хайчин хүрээт (1559.0), Тавантолгой (1423.7).

Хоёр. Хөргийн хөндийн дурсгалт газрын хилийн зааг

Баруун талын цэг нь 1245.1 тоот өндөрлөг, түүнээс зүүн хойш орших Энгэр хамар худаг, Хөхөл овоо (1355.2), түүнээс зүүн урагш орших 1418.6 тоот өндөрлөг, түүнээс баруун урагш орших 1 тоот шон (солбицол 45°31'00", 114°15'00"), түүнээс баруун хойш орших 1295.4, 1245.1 тоот өндөрлөгүүд.

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2005 оны 3 дугаар сарын 2–ны өдөр **Дугаар 36** **Улаанбаатар хот**

Авто замын засвар, арчлалтын байгууллагуудын бүтэц, зохион байгуулалтыг боловсронгуй болгох тухай

Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 5 дахь хэсэг, Компанийн тухай хуулийн 2 дугаар зүйлийн 5 дахь хэсгийг үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1. Авто замын засвар, арчлалтын нэгтгэл "АЗЗАН" хувьцаат компанийг 2005 оны 3 дугаар сарын 15-ны өдрөөс доор дурдсаны дагуу хуваах зарчмаар тус тус өөрчлөн байгуулсугай:

а/"АЗЗА Сэлэнгэ" ХХК, "АЗЗА Дорноговь" ХХК, "АЗЗА Дархан-Уул" ХХК, "ТТТ" ХХК, "АЗЗА Эрдэнэсант" ХХК болон "АЗЗАН" ХК-ийг нэгтгэн "Улаанбаатар АЗЗАН" төрийн өмчит хувьцаат компани;

б/"АЗЗА Хөвсгөл" ХХК, "АЗЗА Орхон" ХХК-ийг нэгтгэн "Булган АЗЗАН" төрийн өмчит хувьцаат компани;

в/"АЗЗА Архангай" ХХК, "АЗЗА Өвөрхангай" ХХК, "АЗЗА Хархорин" ХХК-ийг нэгтгэн "Хархорин АЗЗАН" төрийн өмчит хувьцаат компани;

г/"Ховд АЗЗА", "Увс АЗЗА", "Говь-Алтай АЗЗА", "Завхан АЗЗА", "Төв АЗЗА" авто замын засвар, арчлалтын асуудал хариуцсан бие даасан төрийн өмчит хувьцаат компаниуд.

2. Өөрчлөн байгуулагдсан дээрх төрийн өмчит хувьцаат компаниудад шилжих хөрөнгө, өр, авлага, өөрийн хөрөнгийг холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу тогтоож компаниудын дүрмийг баталж мөрдүүлэхийг Зам, тээвэр, аялал

жуулчлалын сайд Г.Батхүү, Төрийн емчийн хороо (З.Энхболд)-нд үүрэг болгосугай.

3. Замын засвар, арчлалтын ажлыг тусгай зөвшөөрөл бүхий хуулийн этгээд, иргэдээр гүйцэтгүүлэх, зам, гүүрийг урт хугацааны гэрээгээр хариуцуулах, гэрээний томсгосон нэгжийн үнэ хэрэглэх зэргээр замын засвар, арчлалтыг чанартай, үр ашигтай явуулах зохион байгуулалтын арга хэмжээ авч хэрэгжүүлэхийг Зам, тээвэр, аялал жуулчлалын сайд Г.Батхүү, Сангийн сайд Н.Алтанхуяг, Төрийн емчийн хороо (З.Энхболд)-нд тус тус үүрэг болгосугай.

4. Энэ тогтоол гарсантай холбогдуулан "Авто замын байгууллагуудын бүтэц, зохион байгуулалтын талаар авах зарим арга хэмжээний тухай" Засгийн газрын 1999 оны 9 дүгээр сарын 17-ны өдрийн 151, "Авто замын засвар, арчлалтын нэгтгэлийг компанийн хэлбэрт оруулан ажиллуулахтай холбогдуулан авах зарим арга хэмжээний тухай" Засгийн газрын 1999 оны 11 дүгээр сарын 17-ны өдрийн 185 дугаар тогтоолуудыг тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙ САЙД Ц.ЭЛБЭГДОРЖ

ЗАМ, ТЭЭВЭР, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН САЙД Г.БАТХҮҮ

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2005 оны 3 дугаар сарын 9–ний өдөр **Дугаар 37** **Улаанбаатар хот**

Тогтоолын хавсралтад нэмэлт оруулах тухай

Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр худалдан авах бараа, ажил, үйлчилгээний гүйцэтгэгч сонгох журмын тухай хуулийн 3.3-ыг үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

"Жагсаалт батлах тухай" Засгийн газрын 2001 оны 6 дугаар сарын 6-ны өдрийн 122 дугаар тогтоолын хавсралтын "III.Батлан хамгаалах салбарт" гэсэн хэсэгт "11.Цэргийн дүрэмт хувцасны тусгай зориулалтын материал" гэсэн заалт нэмсүгэй.

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙ САЙД Ц.ЭЛБЭГДОРЖ

ХУУЛЬ ЗҮЙ, ДОТООД ХЭРГИЙН САЙД Ц.НЯМДОРЖ

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2005 оны 3 дугаар сарын 9–ний өдөр **Дугаар 38** **Улаанбаатар хот**

Бүсийн хэлэлцээр байгуулах нийтлэг журам батлах тухай

Бүсчилсэн хөгжлийн удирдлага, зохицуулалтын тухай хуулийн 17.3-ыг үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1. Бүсийн хэлэлцээр байгуулах нийтлэг журмыг хавсралт ёсоор батлсугай.

2. Хуульд заасны дагуу улс орны хөгжлийн тулгамдсан асуудал, бүсийн онцлог байдлыг харгалзан тодорхой асуудлаар бүсийн хэлэлцээр байгуулан хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулахыг Засгийн газрын гишүүд, бүсийн зөвлөлийн дарга нарт даалгасугай.

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙ САЙД Ц.ЭЛБЭГДОРЖ

МОНГОЛ УЛСЫН ШАДАР САЙД Ч.УЛААН

Засгийн газрын 2005 оны 38 дугаар тогтоолын хавсралт

БҮСИЙН ХЭЛЭЛЦЭЭР БАЙГУУЛАХ НИЙТЛЭГ ЖУРАМ

Энэхүү журмаар Бүсийн хэлэлцээр (цаашид "Хэлэлцээр" гэх)-ийн үндсэн агуулгыг тодорхойлж, хэлэлцээр байгуулах, түүнийг дагаж мөрдөх, хэрэгжүүлэх, хяналт тавихтай холбогдсон үйл ажиллагааг зохицуулна.

Нэг. Хэлэлцээрийн үндсэн агуулга

1.1. Хэлэлцээр гэдэгт нутаг дэвсгэрийн эдийн засаг, нийгмийн хөгжлийн тэнцвэрт байдал, үр ашгийг хамтран хангах зорилгоор удирдлагын нөөц, санхүүгийн боломжоотой эх үүсвэрийг бүсийн хөгжлийг дэмжих санд төвлөрүүлэн ашиглах

замаар бүс нутгийн хөгжлийн тулгамдсан асуудлыг зохицуулан шийдвэрлэх зорилгоор төрийн захиргааны төв, орон нутгийн байгууллагууд, Бүсийн зөвлөлүүдийн хооронд байгуулсан тохиролцоог ойлгоно.

1.2. Хэлэлцээр нь Бүсчилсэн хөгжлийн удирдлага, зохицуулалтын тухай хуулийн 17.2-т заасан бүс нутгийн хөгжлийн асуудлыг зохицуулахад чиглэгдэнэ.

1.3. Хэлэлцээр нь шийдвэрлэх асуудлын цар хүрээнээс хамааран улсын хэмжээний, бүсийн хэмжээний гэсэн төрөлтэй байна.

1.4. Хэлэлцээрт түүний төрлөөс хамааран дор дурдсан талууд оролцоно:

1.4.1. улсын хэмжээний хэлэлцээрт Засгийн газар, түүнийг төлөөлж төрийн захиргааны холбогдох төв байгууллага нь Бүсийн зөвлөлтэй;

1.4.2. бүсийн хэмжээний хэлэлцээрт тухайн бүсэд багтах нийт аймгийг төлөөлж Бүсийн зөвлөл, шаардлагатай тохиолдолд холбогдох аймаг, нийслэлийн Засаг дарга нь төрийн захиргааны төв байгууллагатай.

1.5. Талууд тохиролцон улсын болон бүсийн хэлэлцээрт уг хэлэлцээрийг дэмжиж байгаа тухайн бүсийн аж ахуйн нэгж, төрийн бус байгууллага, иргэдийн төлөөллийг оролцуулж болно.

1.6. Бүсчилсэн хөгжлийн удирдлага, зохицуулалтын тухай хуулийн 17.2-т заасан асуудал нэг бүрээр тухайн түвшинд нэг хэлэлцээр байгуулна.

1.7. Хэлэлцээр байгуулахад дараахь зарчим баримтална:

1.7.1. хууль тогтоомжид нийцсэн байх;

1.7.2. үндэсний эрх ашгийг дээдлэх;

1.7.3. нийтэд ил тод байх;

1.7.4. олон нийтийн оролцоог хангах;

1.7.5. хэлэлцээр хэрэгжих санхүүгийн эх үүсвэр болон бусад баталгаар хангасан байх.

1.8. Хэлэлцээр байгуулах, хэрэгжүүлэх явцад түүнд оролцогч талууд тухайн асуудалтай холбоотой өөрт байгаа бүх мэдээллийг харилцан солилцох үүрэгтэй.

1.9. Хэлэлцээр нь хууль ёсны ашиг сонирхолыг нь хамгаалж байгаа аймаг, бүс нутаг, байгууллага, иргэдийг хамаарч үйлчилнэ.

1.10. Шийдвэрлэх асуудлын нөхцөл байдлаас хамааран хэлэлцээрийг нэг жил ба түүнээс дээш жилийн хугацаагаар байгуулж болно. Талууд тохиролцон хэлэлцээрийн хугацааг сунгаж болно.

Хоёр. Хэлэлцээр байгуулах, дагаж мөрдөх

2.1. Хэлэлцээрийг санаачлагч нь хэлэлцээрийн төслийг боловсруулж нөгөө талд бичгээр хүргүүлнэ.

2.2. Хэлэлцээрийн төслийг хүлээн авсан тал нь 14 хоногийн дотор хариуг бичгээр өгнө.

2.3. Хэлэлцээрийн төсөлд хэлэлцээрийг хэрэгжүүлэхтэй холбогдон авах арга хэмжээ, хийх ажлын төрөл, гүйцэтгэх хугацаа, шаардагдах хөрөнгийн эх үүсвэр, санхүүжилт хийх хугацаа, хариуцах тал, туслан оролцох байгууллага зэргийг тодорхой заасан байна.

2.4. Хэлэлцээр байгуулахтай холбогдон гарах зардлыг талууд өөрсдөө хариуцна.

2.5. Хэлэлцээрт түүнийг хэлэлцсэн тухай тэмдэглэл, хэрэгжүүлэх ажлын төлөвлөгөөг хавсаргасан байна.

2.6. Хэлэлцээрийг энэ журмын 2.5-д заасан баримт бичгийн хамт гурван хувь үйлдэн нэг хувийг нь улсын хэмжээний хэлэлцээрийн тухайд Үндэсний хорооны ажлын албанд, бүсийн хэмжээний хэлэлцээрийн тухайд Бүсийн зөвлөлийн даргаар ажиллаж байгаа тухайн аймаг буюу нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газарт бүртгүүлснээр хүчин төгөлдөр болно.

2.7. Хэлэлцээр түүнийг бүртгүүлснээр хүчин төгөлдөр болох бөгөөд хэлэлцээр байгуулсан талуудын удирдлага, зохион байгуулалт өөрчлөгдөх нь түүнийг хэрэгжүүлэхээс татгалзах буюу цуцлах үндэслэл болохгүй.

Гурав. Хэлэлцээрийг хэрэгжүүлэх, хяналт тавих

3.1. Хэлэлцээрийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааг талууд зохион байгуулна.

3.2. Хэлэлцээрт заасан хамтын үйл ажиллагааг талууд хэрэгжүүлэхтэй холбоотой хөрөнгийн эх үүсвэрийг аль нэг тал нь дангаараа буюу оролцооны хувь хэмжээгээр гаргаж бүсийн хөгжлийг дэмжих Санд төвлөрүүлнэ.

3.3. Хэлэлцээрийг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн арга хэмжээг санхүүжүүлэх хөрөнгийг зарцуулах эрхийг Сангийн тэргүүн эдэлнэ.

3.4. Хамтын ажиллагааны тухайн арга хэмжээг хариуцсан тал хэрэгжүүлж байгаа ажлын явц, түүнд зарцуулсан хөрөнгийн талаар нөгөө талд

тогтмол мэдээлж, талуудаас хийсэн нийт ажлын үр дүнг улсын хэмжээний хэлэлцээрийн хувьд Үндэсний хороонд, бусийн хэмжээний хэлэлцээрийн хувьд Бүсийн зөвлөлд хагас, бүтэн жилээр хамтран тайлагнах үүрэгтэй.

3.5. Талууд хэлэлцээрийн хэрэгжилт, хамтын үйл ажиллагаанд хяналт тавих адил эрхтэй байна.

3.6. Улсын болон бүсийн хэмжээнд байгуулж байгаа хэлэлцээрүүд, тэдгээрийн хэрэгжилтэд Үндэсний хороо ерөнхий хяналт тавьж явц, үр дүнг нь Засгийн газрын хуралдаанд мэдээлж ажиллана.

3.7. Талууд Хэлэлцээрийг хэрэгжүүлэхдээ тухайн бүс нутгийн хөгжлийг дэмжигч аж ахуйн нэгж, иргэд, төрийн бус байгууллагатай үйл ажиллагаагаа уялдуулж, тэдгээрийн оролцоог хангаж ажиллана. Талууд тухайн байгууллага, иргэдтэй харилцан тохиролцсоны үндсэн дээр хамтын ажиллагааны аль нэг чиглэлийн ажлыг тэдгээрт хариуцуулж болно.

3.8. Хэлэлцээрийн хүрээнд хамтын үйл ажиллагааг цаашид үргэлжлүүлэхтэй холбогдон гарах зардлыг талууд тухай бүр харилцан тохиролцож шийдвэрлэнэ.

3.9. Хэлэлцээрийн дагуу хамтын ажиллагаанд зориулан Санд хуримтлуулсан хөрөнгийг зөвхөн үндсэн зориулалтын дагуу зарцуулна.

3.10. Хэлэлцээрийг хэрэгжүүлэх явцад түүнд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах саналыг энэхүү журмын 2.1, 2.2-т заасны дагуу шийдвэрлэнэ.

Дөрөв. Бусад зүйл

4.1. Талууд үйл ажиллагаандаа Бүсчилсэн хөгжлийн удирдлага, зохицуулалтын тухай хууль, түүнд нийцүүлэн гаргасан бусад эрхийн актыг удирдлага болгоно.

4.2. Хэлэлцээрийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа нь нутгийн өөрөө удирдах байгууллагын бүрэн эрхэд хамаарах асуудлыг хөндөж байвал уг асуудлаар тухайн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хуралтай зөвшилцөж, нэгдсэн санал дүгнэлтэд хүрсэн байна.

4.3. Хэлэлцээрийг хуульд заасанаас бусад тохиолдолд талууд харилцан тохиролцсоны үндсэн дээр хугацаанаас нь өмнө дуусгавар болгох буюу цуцалж болно. Талууд хэлэлцээрээ дуусгавар болгох буюу цуцлах болсон үндэслэл, шалтгаанаа Үндэсний хороо, Бүсийн зөвлөлд мэдэгдэх үүрэгтэй.

4.4. Хэлэлцээрийг хэрэгжүүлэх явцад талуудын хооронд үүссэн маргааныг улсын хэмжээний хэлэлцээрийн тухайд Засгийн газар, бүсийн хэмжээний хэлэлцээрийн тухайд Бүсийн зөвлөл шийдвэрлэнэ.

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2005 оны 3 дугаар сарын 9-ний өдөр | **Дугаар 39** | **Улаанбаатар хот**

Журам батлах тухай

Бүсчилсэн хөгжлийн удирдлага, зохицуулалтын тухай хуулийн 16.2-ыг үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1. Бүсийн хөгжлийг дэмжих сан байгуулах, түүнд хөрөнгө төвлөрүүлэх, зарцуулах, хяналт тавих журмыг хавсралт ёсоор батласугай.

2. Бүсийн хөгжлийг дэмжих сангийн зорилго, чиглэлийг дотоод, гадаадад сурталчлах, санд хөрөнгө төвлөрүүлэх талаар идэвхтэй үйл ажиллагаа явуулахыг бүсийн зөвлөлийн дарга нарт үүрэг болгосугай.

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙ САЙД Ц.ЭЛБЭГДОРЖ

МОНГОЛ УЛСЫН ШАДАР САЙД Ч.УЛААН

САНГИЙН САЙД Н.АЛТАНХУЯГ

Засгийн газрын 2005 оны 39 дүгээр тогтоолын хавсралт

БҮСИЙН ХӨГЖЛИЙГ ДЭМЖИХ САН БАЙГУУЛАХ, ТҮҮНД ХӨРӨНГӨ БҮРДҮҮЛЭХ, ЗАРЦУУЛАХ, ХЯНАЛТ ТАВИХ ЖУРАМ

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.1. Бүсчилсэн хөгжлийн удирдлага, зохицуулалтын тухай хуулийн 16.2-т заасан бүсийн хөгжлийг дэмжих сан (цаашид "Сан" гэх)-г байгуулах, түүнд хөрөнгө бүрдүүлэх, зарцуулах, хяналт тавих үйл ажиллагаанд энэхүү журмыг дагаж мөрдөнө.

1.2. Сангийн зорилго нь тухайн бүсийн хүрээнд хэрэгжүүлэхээр Засгийн газраас баталсан бүсийн хөгжлийн хөтөлбөрт тусгагдсан, Бүсийн хэлэлцээрээр тохиролцсон улсын болон бүс нутгийн нийтлэг ач холбогдолтой хөгжлийн төсөл, арга хэмжээнд санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэхэд оршино.

1.3. Сангийн үйл ажиллагаа нь Бүсийн хөгжлийн удирдлага, зохицуулалтын тухай хууль болон холбогдох бусад хууль тогтоомжид нийцсэн байна.

1.4. Сан нь тусгай данстай байх бөгөөд тэмдэг, албан бичгийн хэвлэмэл хуудас хэрэглэнэ.

Хоёр. Сангийн эх үүсвэр

2.1. Сан нь Бүсчилсэн хөгжлийн удирдлага, зохицуулалтын тухай хуулийн 16.1-д заасан эх үүсвэрээс бүрдэнэ.

Гурав. Сангийн удирдлага

3.1. Сангийн тэргүүн нь Бүсийн зөвлөлийн дарга байна.

3.2. Бүсийн зөвлөлийн дарга нь Сангийн тогтвортой үйл ажиллагааг хангах зорилгоор Бүсийн зөвлөлийн хурлын шийдвэрээр Сан хариуцсан ажилтанг томилон ажиллуулж болно.

3.3. Сангийн тэргүүн нь дор дурдсан эрх хэмжээтэй байна:

3.3.1. Зөвлөлийн шийдвэрийг үндэслэн Сангийн хөрөнгийг захиран зарцуулах;

3.3.2. Санг төлөөлөн бусад хуулийн этгээдтэй гэрээ, хэлэлцээр хийх;

3.3.3. Сангийн эх үүсвэрийн бүрдүүлэлт, зарцуулалтыг Бүсийн зөвлөлд тайлагнах;

3.3.4. Санд хөрөнгө хуримтлуулах ажлыг зохион байгуулах.

3.4. Сан хариуцсан ажилтан нь энэ журмын 2.1-д заасан дотоод, гадаадын зээл, хандив, тусламжийг хүлээн авч бүртгэн түүний зарцуулалтыг хууль тогтоомжийн дагуу хөтөлнө.

Дөрөв. Сангийн хөрөнгийг бүрдүүлэх, зарцуулах нөхцөл

4.1. Сангийн хөрөнгийг бүс нутгийн хөгжлийн төсөл, арга хэмжээнд зориулан шууд болон эргэж төлөгдөх нөхцөлтэйгээр санхүүжилт хийнэ.

4.2. Сангийн орлого, зарлага нь банкаар дамжин хийгдэх бөгөөд Бүсийн зөвлөлийн дарга гарын үсэг зурж баталгаажуулна.

4.3. Бүс нутагт хөрөнгө оруулахад зориулан улс, орон нутгийн төсвөөс хөрөнгө олгох, зарцуулах үйл ажиллагаа нь Засгийн газраас баталсан тухайн бүсийн хөгжлийн хөтөлбөрт тусгагдсан, улсын болон бүсийн хэмжээнд байгуулсан Бүсийн хэлэлцээрээр баталгаажсан төсөл, арга хэмжээг санхүүжүүлэхэд зориулагдана.

4.4. Сангийн хөрөнгийг дор дурдсан арга хэмжээнд зарцуулахыг хориглоно:

4.4.1. Засгийн газраас баталсан тухайн Бүсийн хөгжлийн хөтөлбөрт тусгагдаж Бүсийн хэлэлцээрээр тохиролцсоноос бусад аливаа арга хэмжээ;

4.4.2. Бүсийн зөвлөлөөс сонгон шалгаруулж шийдвэрлээгүй төсөл, арга хэмжээ;

4.4.3. сум, орон нутгийн болон аж ахуйн чанартай жижиг төсөл, арга хэмжээ;

4.4.4. аймаг, сум, аж ахуйн нэгж, байгууллагын санхүүгийн алдагдлыг нөхөх арга хэмжээ;

4.4.5. төсөвт байгууллагын үйл ажиллагааг санхүүжүүлэх арга хэмжээ;

4.4.6. баяр, ёслолын арга хэмжээ;
4.4.7. гамшгаас учирсан хохирлыг арилгах арга хэмжээ;
4.4.8. Сангаас аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдэд зээл олгох.

Тав. Сангийн хөрөнгийн зарцуулалтад хяналт тавих, тайлагнах

5.1. Сангийн хөрөнгийн зарцуулалтад хяналт тавих ажлыг улсын хэмжээнд Үндэсний хороо, бүсийн хэмжээнд Бүсийн зөвлөл хариуцна.

5.2. Санд хөрөнгө төвлөрүүлэх, зарцуулах тухай Бүсийн зөвлөлийн шийдвэр нь хууль тогтоомжид нийцээгүй бол түүнийг Зөвлөл өөрөө, эсхүл Засгийн газар хүчингүй болгоно.

5.3. Сангийн хөрөнгийг Бүсийн зөвлөлийн шийдвэрлэснээс өөр зүйлд зарцуулсан буюу эсхүл эрхээ хэтрүүлсэн үйл ажиллагаанаас учирсан хохирлыг Сангийн тэргүүн хариуцна.

5.4. Сангийн хөрөнгийн бүрдүүлэлт, зарцуулалтын тайланг Сангийн тэргүүн Бүсийн зөвлөл, Сангийн яаманд хагас, бүтэн жилээр гаргаж өгнө.

Зургаа. Бусад зүйл

6.1. Санд бодитой хувь нэмэр оруулсан иргэд, байгууллага, аж ахуйн нэгжид "Бүс нутгийн хөгжлийг дэмжигч" гэсэн гэрчилгээ олгох бөгөөд тухайн Бүсийн зөвлөлөөс тэдгээрийн үйл ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлж болно.

Засгийн газрын 2004 оны 245 дугаар тогтоолын хавсралт

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ХӨТӨЛБӨРИЙГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ*

244	4.1.9	Орон сууц барих ажлыг эрчимжүүлж, орон сууцны зориулалтаар ашиглаж болох барилгын стандартыг тогтооно. Орон сууцны барилгын гүйцэтгэгч, захиалагч, түрээслэгч нар сууцны барилгын чанар, материалын эрсдэл болон хэрэглээний онцлогийн талаар худалдан авагч, түрээслэгч, хэрэглэгчдэд үнэн, зөв мэдээлэл олгодог байх шаардлагыг нэвтрүүлнэ.	1. Нийтийн зориулалттай болон амины орон сууцны барилгын стандартыг боловсруулж мөрдүүлнэ.	2005-2008	Н.Батбаяр
			2. Орон сууцны барилгын чанар, аюулгүй байдал, техникийн үнэлгээг хийх журам боловсруулна.	2005-2008	Н.Батбаяр
			3. Орон сууцны барилгын чанар, материалын эрсдэл болон хэрэглээний онцлогийн талаар худалдан авагч, түрээслэгч, хэрэглэгчдэд үнэн, зөв мэдээлэл олгох нөхцөлийг бүрдүүлнэ.	2005-2008	Н.Батбаяр
245	4.1.10	Барилгын материалын үйлдвэрлэлийг дэмжинэ.	1. Түгээмэл тархацтай барилгын материалын шинэ нөөцийг илрүүлэхэд чиглэсэн геологи, хайгуулын ажлыг нэмэгдүүлнэ.	2005-2008	С.Батболд
			2. Барилгын салбарт зайлшгүй шаардлагатай, импортоор авдаг, гол нэрийн зарим материал бүтээгдэхүүнийг онцлох ач холбогдлоор нь зэрэглэн гааль болон НӨАТ-аас чөлөөлөх, хөнгөлөх, нөмөх зэрэг зохицуулалт хийх замаар барилгын материалын үндэсний үйлдвэрлэл, зах зээлийг дэмжих эрх зүйн орчинг бий болгоно.	2005-2008	Н.Батбаяр Н.Алтанхуяг
			3. Дулаан тусгаарлах болон дулаан хадгалах өндөр үзүүлэлттэй ханын материал, сантехникийн хуванцар хоолойн үйлдвэрлэл, жижиг, дунд үйлдвэрийг бусчлэн байгуулахад татвар, зээлийн бодлогоор төрөөс дэмжих асуудлыг боловсруулна.	2005-2008	Н.Батбаяр Н.Алтанхуяг
			4. Барилгын материалын бөөний худалдааны цэгүүдийг байгуулна.	2005-2008	Н.Батбаяр
			5. Барилгын материалын чанарын удирдлагын тогтолцоог бий болгоно.	2005-2008	Н.Батбаяр
246	4.1.11	Барилгажихад шаардлагатай дэд бүтэц бүхий газар, талбайг нэмэгдүүлэхэд чиглэсэн хөрөнгө оруулалтыг дэмжинэ.	1. "Дөчин мянган орон сууц" хөтөлбөрийн хүрээнд шинээр барилгажих газруудын дэд бүтцийг бий болгоход хувийн хэвшил, гадаад, дотоодын хөрөнгө оруулагчдад төрөл бүрийн хөнгөлөлт үзүүлэх арга хэмжээ авч хэрэгжүүлнэ.	2005-2006	Н.Батбаяр
			2. Барилгажихад шаардлагатай эрчим хүчний хангамжийн хөрөнгө оруулалтыг дэмжинэ.	2005-2008	Т.Очирхүү
247	4.1.12	Автомашины зогсоолын зориулалт бүхий талбай, тахир дутуу иргэдийн дэд бүтцийн байгууламжийн байрлал, тэдгээрт тавих шаардлагыг хот төлөвлөлтийн орчин үеийн стандартад нийцүүлэх арга хэмжээ авна.	1. Томоохон хотуудын төв гудамж, гол замуудын дагуу тахир дутуу хүний зориулалтын зам, орц, гарц, дохиоллын дэд бүтцийг бий болгоно.	2006-2008	Г.Батхүү Ц.Баярсайхан
			2. Тахир дутуу хүн зорчих зориулалтын тоног төхөөрөмжөөр тоноглосон нийтийн тээврийн хэрэгслийг үйлчилгээнд нэвтрүүлэх талаар судалгаа хийнэ.	2006 оноос	Г.Батхүү Ц.Баярсайхан
			3. Хот байгуулалт, барилгын норм норматив-техникийн баримт бичигт тахир дутуу иргэдийн дэд бүтцийн байгууламжийн талаар барилгын зураг төсөвт тусган хэрэгжүүлнэ.	2005-2008	Н.Батбаяр Ц.Баярсайхан

*Үргэлжлэл. Түрүүч нь "Төрийн мэдээлэл" эмхтгэлийн 2005 оны №10, 11 -д нийтлэгдсэн.

			4. Газар олгохдоо тухайн барилгын зориулалт, хэмжээтэй нь уялдуулан авто машины зогсоолын эдэлбэр газар болон тахир дутуу иргэдийн дэд бүтцийн байгууламжийн байрлалыг тогтоож өгөх, хэрэгжилтийг нь хангуулах заавар, журмыг боловсруулан мөрдүүлнэ.	2005-2008	Н.Батбаяр
			5. Авто машины зогсоолын зориулалттай талбай, байгууламжийг байгуулах, ашиглахад мөрдөх олон улсын стандартад тулгуурласан үндэсний стандарт бий болгоно.	2005-2006	Г.Батхүү
			6. Авто замын дагуух үйлчилгээний цогцолборын төслийг боловсруулан зам барих зураг төсөлд тусгаж хэрэгжүүлнэ.	2005-2006	Г.Батхүү
248	4.1.13	Барилга, хот байгуулалт, газар зохион байгуулалт, газар өмчлөх, эзэмших ашиглах, үнэлэх болон үл хөдлөх хөрөнгөтэй холбоотой мэдээллийн нэгдсэн сан бий болгож, хуулиар зөвшөөрөгдсөн мэдээллийг иргэд чирэгдэлгүй олж авах боломжийг бүрдүүлнэ.	1. Газрын харилцаа, хөрөнгийн бүртгэлийн мэдээллийн санг бий болгож, нээлттэй ашиглах нөхцөлийг бүрдүүлнэ.	2005-2008	Н.Батбаяр
249	4.1.14	Хотын захын хорооллын ус, дулаан, цахилгаан хангамж, ариутгах татуурга, хог хаягдал зайлуулах ажил үйлчилгээг хувийн хэвшлийн байгууллагаар гүйцэтгүүлэх санаачилгыг өрнүүлж дэмжлэг үзүүлнэ.	1. Хотын зах болон суурин газрын дулаан, цахилгаан хангамжийн асуудлыг хувийн хэвшлийн байгууллагаар гүйцэтгүүлэх санаачилгыг дэмжинэ.	2005-2008	Т.Очирхүү
			2. Гэр хорооллын тодорхой хэсэгт цэвэр, бохир усны шугам хоолой барьж байгуулах, хог хаягдал зайлуулах үйлчилгээг хувийн хэвшлийн байгууллагуудаар гүйцэтгүүлэх, тэднийг урамшуулах эрх зүйн орчинг бүрдүүлнэ.	2005-2007	Н.Батбаяр
250	4.1.15	Хот, суурин газрын гэр хорооллын нийтийн аж ахуйн барилга, байгууламжид засвар, шинэтгэл, өргөтгөл хийнэ.	1. Хот суурин газрын гэр хорооллын нийтийн аж ахуй үйлчилгээний цэгүүдийн өнөөгийн нөхцөл байдалд дүгнэлт хийж зайлшгүй шинэчилж засварлах, өргөтгөх ажлыг нийтийн аж ахуйн үйлчилгээний стандартын шаардлагад нийцүүлэн хийх ажлыг зохион байгуулна.	2005-2008	Н.Батбаяр
251	4.1.16	17 аймгийн 102 сумын төвийн ундны усыг цэнгэгжүүлэх тоног төхөөрөмж суурилуулан хот, суурин газрын хүн амыг стандартын шаардлагад нийцсэн ундны усаар хангана.	1. Архангай, Булган, Завхан, Сэлэнгэ, Өвөрхангай, Хэнтий, Баянхонгор, Увс, Төв, Баян-Өлгий, Говь-Алтай, Дорнод, Сүхбаатар, Дундговь, Дорноговь, Ховд, Өмнөговь аймгуудын нийт 102 сумын төвийн усанд шинжилгээ хийж дүгнэлт гарган, усыг цэнгэгжүүлэх тоног төхөөрөмжийн сонголт хийж, дэс дараалыг тогтоон, үе шаттайгаар улсын болон орон нутгийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлнэ.	2005-2007	Н.Батбаяр
252	4.1.17	Гэр хорооллын айлуудыг цэвэр, бохир усны нэгдсэн шугам сүлжээнд холбох ажлыг эхлүүлнэ.	1. Хандивлагч орнуудын тусламж, гадаад, дотоодын банк, санхүүгийн байгууллага, хөрөнгө оруулагчидтай хамтран гэр хорооллын айлуудыг цэвэр бохир усны нэгдсэн болон хэсэгчилсэн системд холбох ажлыг эхлүүлнэ: - Улаанбаатар хотод 13 мянган өрхийн - Хөдөө орон нутагт 2 мянган өрхийн	2005-2008	Н.Батбаяр Н.Алтанхуяг

253	4.1.18	Улаанбаатар хотын захын ашиглагдаагүй газар талбай дээр амины орон сууцны шинэ хотхонууд байгуулна.	1. Хандивлагч орнуудын тусламж, гадаад, дотоодын банк, санхүүгийн байгууллага, хөрөнгө оруулагчидтай хамтран Улаанбаатар хотын захын ашиглагдаагүй газар дээр амины орон сууцны шинэ хотхон байгуулна.	2005-2008	Н.Батбаяр Н.Алтанхуяг Нийслэлийн Засаг дарга
4.2 Хөдөөгийн дэд бүтэц, харилцаа холбоог бүс нутгийн хэмжээнд хөгжүүлж, орон нутгийн онцлог, давуу талыг дэмжих замаар зах зээлд өрсөлдөх чадварыг нь бэхжүүлнэ. Энэ зорилтын хүрээнд:					
254	4.2.1	Газар хувьчлалыг хөдөө орон нутагт зохион байгуулах ажлыг эрчимжүүлж, газар хувьчлалын эдийн засгийн үр өгөөжийг хүртэх боломжийг хөдөөгийн иргэдэд олгоно. Зах зээлд ойр, замын дагуух газрыг хувьчилна.	1.Хөдөөгийн иргэдэд газар өмчлүүлэх асуудлыг эрхийн бичиг олгох замаар шийдвэрлэх хууль, эрх зүйн орчныг бүрдүүлж, газрыг эдийн засгийн эргэлтэд оруулах нөхцөлөөр хангана.	2005-2008	Н.Батбаяр
			2. Улсын болон орон нутгийн чанартай замын дагуу байрласан төв, суурингийн газрыг иргэдэд өмчлүүлэх ажлыг эхлүүлнэ.	2005-2008	Н.Батбаяр
			3. Орон нутагт тариалангийн болон эрчимжсэн фермерийн аж ахуйн зориулалтаар ашиглаж байгаа газрыг өмчлүүлэх ажлыг зохион байгуулна	2005-2008	Н.Батбаяр Д.Тэрбишдагва
255	4.2.2	Хөдөөгийн газрын харилцааны шинэтгэлд онцгой анхаарч, газрын харилцааны үйл зохицуулалтыг нэгдсэн удирдамжаар хангана.	1. Аймаг, сумдын газрын албадын үйл ажиллагааг бэхжүүлэн нэгдсэн удирдамжаар хангана.	2005-2008	Н.Батбаяр
256	4.2.3	Бүсийн тулгуур төв, томоохон хот, суурин газрын ойролцоо байгуулсан мах, сүүний чиглэлийн төрөлжсөн аж ахуйд урт хугацаагаар газар эзэмшүүлэх, ашиглуулах чиглэлээр дэмжлэг үзүүлнэ.	1. Эрчимжсэн мал аж ахуй эрхэлж байгаа иргэдэд бэлчээр болон эдэлбэр газрыг урт хугацаагаар эзэмшүүлэх эрх зүйн үндсийг бүрдүүлнэ.	2005	Д.Тэрбишдагва Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга
257	4.2.4	Улсын төсвийн болон дотоод, гадаадын зээл тусламж, хандивын хөрөнгөөр 1900-гаас доошгүй худагт засвар шинэчлэлт хийж, 800-гаас доошгүй инженерийн хийцтэй худаг шинээр гаргах ажлыг говь, тал хээрийн бүсийн аймгуудад төвлөрүүлэн зохион байгуулж, иргэдийн оролцоотойгоор гар худаг нэмж гаргах ажлыг хөхиүлэн дэмжинэ.	1. Жил бүр улсын төсвийн хөрөнгөөр инженерийн хийцтэй 350 - аас доошгүй худагт засвар хийж, 2005-2006 онуудад гадаадын төсөл хөтөлбөрөөр 660 худагт засвар шинэчлэлт хийнэ.	2005-2008	Д. Тэрбишдагва Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга
			2. Жил бүр улсын төсвийн хөрөнгөөр инженерийн хийцтэй 200- аас доошгүй худаг шинээр гаргаж, бэлчээрийн ашиглалт, даацыг нэмэгдүүлэх .	2005-2008	Д.Тэрбишдагва Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга
			3. Алслагдсан бүс нутаг, ашиглалтгүй бэлчээрт усны хайгуул, судалгааны ажлыг эрчимжүүлэх.	2005-2008	Д.Тэрбишдагва У. Барсболд
258	4.2.5.	Бүсүүдийн эрчим хүчний хангамжийг сайжруулах зорилгоор дараах ажлуудыг хийж гүйцэтгэнэ: 4.2.5.1 Баруун бүсэд: Тайшир, Дөргөний усан цахилгаан станцуудыг барьж, Алтай-Тайшир-Улиастай, Дөргөн-Мянгадын 110 кл.вт-ын өндөр хүчдэлийн цахилгаан дамжуулах шугамуудыг байгуулна.	1. Тайшир, Дөргөний усан цахилгаан станцуудыг барьж ашиглалтанд оруулна.	2004-2007	Т.Очирхүү
			2. Алтай-Тайширын 35 киловольтын цахилгаан дамжуулах агаарын шугам, дэд станцыг ашиглалтанд оруулна.	2005	Т.Очирхүү
			3. Тайшир-Улиастайн 110 киловольтын цахилгаан дамжуулах агаарын шугам, дэд станцыг ашиглалтанд оруулна.	2004-2007	Т.Очирхүү
			4. Дөргөн-Мянгадын 110 киловольтын цахилгаан дамжуулах агаарын шугам, дэд станцыг ашиглалтанд оруулна.	2005-2006	Т.Очирхүү

		4.2.5.2 Хангайн бүсэд: Арвайхээр-Баянхонгорын 110 квлт-ын өндөр хүчдэлийн цахилгаан дамжуулах шугам, зарим сумдад бага оврын усан цахилгаан станцыг барина.	5. Арвайхээр-Баянхонгорын 110 киловольтын цахилгаан дамжуулах агаарын шугам, дэд станцыг ашиглалтанд оруулна.	2004-2007	Т.Очирхүү
			6. Завханы Тосонцэнгэл, Хөвсгөлийн Эрдэнэбулган сумдад бага оврын усан цахилгаан станц барина.	2004-2006	Т.Очирхүү
		4.2.5.3 Төвийн бүсэд: Төв, Хангайн бүсэд 100 мвт-аас доошгүй хүчин чадалтай дулааны болон усан цахилгаан станц барих боломжийг судалж бэлтгэлийг хангана.	7. Шинэ эх үүсвэрийн судалгааг хийж, техник-эдийн засгийн үндэслэл, холбогдох тооцоо, судалгааг боловсруулж бэлтгэлийг хангана.	2004-2008	Т.Очирхүү
		4.2.5.4 Зүүн бүсэд: Зүүн бүсийн эрчим хүчний системийг төвийн эрчим хүчний системд холбон, нэгдсэн сүлжээ үүсгэнэ	8. Өндөрхаан-Баруун-Уртын 110 киловольтын цахилгаан дамжуулах агаарын шугам, дэд станцыг барьж төвийн эрчим хүчний системтэй холбон эрчим хүчний нэгдсэн сүлжээ үүсгэх нөхцөлийг бүрдүүлж эхэлнэ.	2005-2008	Т.Очирхүү
259	4.2.6	Хөдөөгийн малчин айл өрхийг нар, салхины цахилгааны эх үүсвэрээр хангаж, "Буман нарны гэр", "100 мянган нарны гэрэл" хөтөлбөрийг хэрэгжүүлнэ.	1. "Буман нарны гэр" үндэсний хөтөлбөрийг үргэлжүүлэн хэрэгжүүлнэ.	2004-2007	Т.Очирхүү Н.Алтанхуяг
260	4.2.7	Салхины эрчим хүчний нөөцийг судалж бага, дунд хүчин чадалтай салхин парк байгуулах бэлтгэлийг хангана.	1. Төв аймгийн Салхит ууланд салхин станц байгуулах талбайг сонгох нарийвчилсан хэмжилт судалгаа хийх, улмаар дунд хүчин чадлын салхин парк байгуулах санаачилгыг дэмжинэ.	2005-2008	Т.Очирхүү
			2. Салхины эрчим хүчийг ашиглах салхины зохих нөөц бүхий бүс нутагт салхин парк байгуулах урьдчилсан судалгаа хийлгэнэ.	2005-2008	Т.Очирхүү
261	4.2.8	Иргэд, залуучуудад бизнес эрхлэхэд нь туслах зорилготой бизнес арилжаа, мэдээллийн төвүүдийг алслагдмал аймаг, хотуудад байгуулахыг дэмжинэ.	1. Орон нутагт байгуулах "Жижиг, дунд үйлдвэрүүдэд зөвлөгөө өгөх алба"-ны дэргэд иргэд, залуучуудад бизнес эрхлэхэд нь туслах зорилготой бизнес арилжаа, мэдээллийн төвүүдийг байгуулах чиглэлээр ажиллана.	2005-2008	С.Батболд С.Баярцогт
262	4.2.9	Архангай, Булган, Дундговь, Дорноговь, Өмнөговь, Дорнод, Хэнтий, Сүхбаатар аймгийн төвүүдийн нийтийн аж ахуйг хөгжүүлэх 2 дугаар ээлжийн төслүүдийг үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлнэ.	1. Төслөөр хийгдэх барилга угсралтын ажлыг дуусгаж, шаардлагатай тоног төхөөрөмжүүдийг нийлүүлнэ.	2005-2008	Н.Батбаяр
			2. Тодорхой гэр хорооллын айлуудыг цэвэр, бохир усны шугамтай холбоно.	2005-2008	Н.Батбаяр
263	4.2.10	Төвлөрсөн цахилгаан хангамжийн эх үүсвэрт 40-өөс доошгүй сумын төвийг холбоно. 10-аас доошгүй сум, суурин газруудад нар, салхи, дизелиэр хосолсон парк бий болгоно.	1. Төвлөрсөн цахилгаан хангамжийн эх үүсвэрт сумдын төвийг холбох ажлыг үргэлжүүлж 40-өөс доошгүй сумын төвийг нэмж холбоно.	2005-2008	Т.Очирхүү Н.Алтанхуяг
			2. 10-аас доошгүй сум суурин газруудад ус, нар, салхи, дизель хосолсон станц бий болгоно.	2005-2008	Т.Очирхүү Н.Алтанхуяг
264	4.2.11	Баян-Өлгий аймгийн Булган, Ховд аймгийн Мөст, Увс аймгийн Баруунтуруун, Хэнтий аймгийн Батширээт, Завхан аймгийн Тосонцэнгэл, Хөвсгөл аймгийн Эрдэнэбулган сумдад бага оврын усан	1. Баян-Өлгий аймгийн Булган, Ховд аймгийн Мөст, Увс аймгийн Баруунтуруун, Хэнтий аймгийн Батширээт, Завхан аймгийн Тосонцэнгэл, Хөвсгөл аймгийн Эрдэнэбулган сумдад бага оврын усан цахилгаан станц барьж ашиглалтанд оруулна.	2005-2008	Т.Очирхүү Н.Алтанхуяг

		цахилгаан станц барьж, Орхон эсвэл Эгийн гол дээр 100 мвт-аас доошгүй хүчин чадалтай усан цахилгаан станц барих ажлыг эхлүүлнэ.	2. Орхон, эсвэл Эгийн гол дээр усан цахилгаан станц барих техник эдийн засгийн үндэслэл, төслийн бусад баримт бичгийг хянаж их бүрдлийг хангах, хөрөнгийн эх үүсвэрийг шийдвэрлэх ажлыг зохион байгуулна.	2005-2008	Т.Очирхүү Н.Алтанхуяг
4.3 Хот, хөдөөг холбосон зам гүүр, харилцаа холбооны нөхцөлийг сайжруулж, хөдөөний алслагдмал байдлыг багасгана. Энэ зорилтын хүрээнд:					
265	4.3.1	Тээврийн салбарын хөгжлийн стратегийг боловсруулж хэрэгжүүлнэ.	1. Бүх төрлийн тээврийн салбарын хөгжлийн суурь судалгааг гарган Үндэсний тээврийн стратеги боловсруулна. 2. Тээврийн стратегийг хэрэгжүүлэх мастер төлөвлөгөө боловсруулж эхний ээлжийн төслүүдийг хэрэгжүүлж эхэлнэ.	2005 2006-2008	Г.Батхүү Г.Батхүү
266	4.3.2	Орон нутагт агаарын тээврийн үйлчилгээг өргөжүүлнэ.	1. Орон нутгийн нислэгийн шугамыг хуваарилах, агаарын тээвэрлэлтийн эрх олгох, тээврийн үйлчилгээг сайжруулах чиглэлээр эдийн засаг, эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгож шударга өрсөлдөх боломжийг бүрдүүлнэ.	2005-2006	Г.Батхүү
267	4.3.3	Орон нутгийн нисэх буудлуудыг орчин үеийн, ашиглалтын өртөг багатай, бага өврийн онгоц хүлээн авах стандарт, шаардлагад нийцүүлж тоноглоно.	1. Даланзадгад хотод хатуу хучилттай аэродром бүхий нисэх буудал барьж дуусгана. 2. Орон нутгийн дөрвөөс доошгүй нисэх буудлуудад онгоц хөөрч, буух зурвасыг засч сайжруулах арга хэмжээ авна.	2005-2007 2005-2008	Г.Батхүү Г.Батхүү
268	4.3.4	Орон нутгийн нислэгийн зориулалт бүхий онгоцны паркийг шинэчлэхэд гадаадын болон хувийн хэвшлийн оролцоог нэмэгдүүлнэ.	1. Монгол Улсад шинээр оруулж ирэх агаарын хөлөг, түүний сэлбэг, материалд гаалийн болон бусад татварын хөнгөлөлт үзүүлэх эрх зүйн орчныг бий болгох асуудал боловсруулна. 2. Агаарын хөлөг түрээсээр ашиглахад хөнгөлөлт эдлэх зорилгоор хөдөлгөөнт тоног төхөөрөмжийн олон улсын баталгаат эрхэд /ашиг сонирхлын/ хамаарах Кейптауны Конвенци болон Агаарын хөлөгт тусгайлан хамаарах Протоколд Монгол Улс нэгдэн орох арга хэмжээ авна.	2005 2005-2006	Г.Батхүү Г.Батхүү
269	4.3.5	Мянганы зам барих ажлыг үргэлжлүүлж, түүний дагуух гүүр барих, даваа засах ажлыг эрчимжүүлнэ.	1. Хэрлэнгийн гүүр- Мөрөн сум чиглэлийн 165 км авто замыг барьж ашиглалтад оруулна. 2. Хашаат, Бураатын давааны зам барих ажлыг үргэлжлүүлэн гүйцэтгэнэ. 3. Өлгий-Цагаан нуурын 30 км авто замыг ашиглалтад оруулна. 4. Дашинчилэн-Яруу чиглэлийн авто замыг үргэлжлүүлэн барина.	2005 2005-2007 2006 2005-2008	Г.Батхүү Г.Батхүү Г.Батхүү Г.Батхүү
270	4.3.6	Авто замын сангийн эх үүсвэрийг нэмэгдүүлэхэд чиглэсэн эрх зүйн орчинг боловсронгуй болгоно.	1. Авто зам ашигласны төлбөр авах журмыг боловсронгуй болгоно. 2. Автобензин, дизелийн түлшний татварыг шатахууны үнийн өсөлттэй уялдуулан өөрчилж, Замын санд тогтвортой төвлөрүүлэх асуудлыг хуульчилж шийдвэрлүүлнэ.	2005-2007 2005-2007	Г.Батхүү Г.Батхүү Н.Алтанхуяг

271	4.3.7	Авто зам, гүүр барих, засварлахад хөрөнгө оруулалт хийхийг хөхиүлэн дэмжинэ.	1. Засвар арчлалтын ажлыг санхүүжүүлэх хөрөнгийн эх үүсвэрийг нэмэгдүүлж зам засварын компаниудыг зөвхөн засвар, арчлалтын ажлыг дагнан гүйцэтгэдэг тогтолцоонд шилжүүлнэ.	2005-2008	Г.Батхүү
			2. Өндөр хүчин чадлын уул уурхайн аж ахуйн нэгжүүдийн үйлдвэрийн бааз, талбай хүртэлх замыг өөрсдийнх нь хөрөнгөөр засвар, арчилалтын ажлыг хийлгэх арга хэмжээ авна.	2005-2008	Г.Батхүү
272	4.3.8	Ховд–Улаангом–Хандгайт, Булган–Ярант, Эрдэнэт–Булган–Уньт, Чойр–Сайншанд–Замын-Үүд, Хархорин–Цэцэрлэг–Тосонцэнгэлийн чиглэлийн хатуу хучилттай авто замуудыг барих буюу үргэлжлүүлэн барина.	1. Улаангом-Хандгайт чиглэлийн 58 км авто зам, Булган-Ярантын 65 км авто замыг барьж ашиглалтад оруулна.	2005-2006	Г.Батхүү
			2. Эрдэнэт-Булган-Уньт чиглэлийн 146 км хатуу хучилттай авто замыг Кувейтийн сангийн зээлийн хөрөнгөөр, Налайх-Чойр чиглэлийн 200 км хатуу хучилттай авто замыг Азийн хөгжлийн банкны зээлийн хөрөнгөөр барьж ашиглалтад оруулна	2005-2006	Г.Батхүү
			3. Чойр-Сайншанд-Замын-Үүд чиглэлийн хатуу хучилттай авто замыг барина.	2005-2006	Г.Батхүү
			4. Хархорин-Цэцэрлэг-Тосонцэнгэл чиглэлийн хэсэгчилсэн замуудыг үргэлжлүүлэн барина.	2005-2009	Г.Батхүү
			5. Завханы Буянтын төмөр бетон гүүр, Увсын Тэсийн гүүрийг барьж ашиглалтад оруулна.	2005-2006	Г.Батхүү
273	4.3.9	Арвайхээр–Баянхонгор–Говь-Алтай–Ховд чиглэлийн авто замуудыг хэсэгчилсэн хайрган хучилттай замуудыг барьж ашиглалтад оруулна.	1. Арвайхээр- Ховд чиглэлийн хэсэгчилсэн 93 км хайрган замыг үргэлжлүүлэн барьж дуусгана.	2005	Г.Батхүү
274	4.3.10	Багануур–Өндөрхааны чиглэлийн хатуу хучилттай замыг үргэлжлүүлэн барьж, Ховдын Булган–Ховд, Өндөрхаан–Сүмбэр чиглэлийн зам, гүүрийн ажлыг эхлүүлэх арга хэмжээ авна.	1. Багануур - Өндөрхаан чиглэлийн авто замыг үргэлжлүүлэн барьж ашиглалтад оруулна.	2005-2008	Г.Батхүү
			2. Ховдын Булган - Ховд, Өндөрхаан - Сүмбэр чиглэлийн авто замын техник-эдийн засгийн үндэслэл, зураг төслийг боловсруулж, барилгын ажлыг эхлэх бэлтгэлийг хангана.	2006-2008	Г.Батхүү
			3. Хэрлэн голын төмөр бетон гүүр, болон Хуцаа, Хужирт, Цэнхэр, Мөрөнгийн голын гүүрүүдийг шинэчилнэ.	2005-2009	Г.Батхүү
275	4.3.11	Улс хоорондын авто зам, төмөр зам, нисэх буудал барих талаар судалгаа хийх, холбогдох хэлэлцээр, хөрөнгө оруулалт татах ажлыг идэвхжүүлнэ.	1. Олон улсын чанартай нисэх буудлыг шинээр байгуулах судалгааг хийж, гадаад дотоодын хөрөнгө оруулалтыг татан оролцуулах чиглэлээр ажиллана.	2005-2008	Г.Батхүү
			2. Шинээр төмөр зам барих асуудлыг судалж холбогдох арга хэмжээ авна.	2005-2006	Г.Батхүү
			3. Азийн авто замын сүлжээтэй нэгдсэн гурван / А3, А4, А32 / чиглэлийн авто замыг барих, сайжруулах арга хэмжээг үе шаттайгаар авна.	2005-2008	Г.Батхүү

276	4.3.12	Улаанбаатар-Эрдэнэсантын хатуу хучилттай авто замыг үргэлжлүүлэн шинэчлэнэ.	1. Улаанбаатар –Эрдэнэсант чиглэлийн 176 км хатуу хучилттай замын шинэчлэлтийн техник-эдийн засгийн үндэслэлийг хийж, хөрөнгийн эх үүсвэрийг шийдвэрлэн ажлыг нь эхлүүлнэ.	2005-2008	Г.Батхүү

Тав. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ БОДЛОГО

5.1 Байгалийн баялгийг хамгаалах, зохистой ашиглах, нөхөн сэргээх бодлогын уялдааг сайжруулж, экологийн баримжаатай нийгэм, эдийн засгийн бодлогыг хэрэгжүүлнэ. Байгаль орчинтой холбоотой мэдээллийг нээлттэй, хүртээмжтэй болгож, байгаль хамгаалахад иргэдийн оролцоо, хяналтыг нэмэгдүүлнэ. Энэ зорилтын хүрээнд:

277	5.1.1	Гадаад улс орнууд, олон улсын байгууллагаас авах тусламжийн хөрөнгийн тодорхой хэсгийг шар шороон нүүдэл, цөлжилттэй тэмцэх иж бүрэн хөтөлбөр, арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд зарцуулах чиглэл баримтална	1. Гадаад орон, олон улсын байгууллагын санхүүгийн дэмжлэг, тусламжийн хүрээнд бүс нутгийн түвшинд шар шороон шуурга гарах эх үүсвэрийг тогтоох ажлыг газраас болон зайнаас тандан судлах, тухайн орчны хөрс, ургамлан бүрхэвчийг сэргээх, хамгаалах арга хэмжээг зохион байгуулна.	2005-2008	У.Барсболд
			2. Уур амьсгалын өөрчлөлтийн сөрөг нөлөөллийг бууруулах цогц арга хэмжээ авч хэрэгжүүлнэ.	2005-2008	У.Барсболд
			3. Цөлжилт, газрын доройтолд нөлөөлж байгаа хүчин зүйлийг судлан тогтоож, тэдгээрээс сэргийлэх арга замыг тодорхойлон, цөлжилт, элсний нүүлтийн мониторингийн станц суурилуулах, зүүн хойд Азийн цөлжилтөөс урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах сүлжээнд нэгдэн орох ажлыг зохион байгуулна.	2005-2008	У.Барсболд
			4. Зүүн хойд Азийн Байгаль орчны сайд нарын гурван талт уулзалтад Монгол улсын Байгаль орчны сайдыг албан ёсоор оролцуулж тэдний анхаарлыг цөлжилт, газрын доройтлын асуудалд хандуулна.	2005-2008	У.Барсболд
278	5.1.2	Ойжуулалт, усжуулалтын бодлогыг шинэ түвшинд гаргаж, ялангуяа нутаг орныг ойжуулахад иргэдийн оролцоог үлэмж нэмэгдүүлнэ.	1. Ойн санг гэрээгээр эзэмшүүлэх замаар ойг хамгаалахад чиглэсэн арга хэмжээ авна.	2005-2008	У.Барсболд
			2. Жилд 5-аас доошгүй тн мод сөөгний үр бэлтгэн, 20.0 сая ширхэгээс доошгүй тарьц суулгац ургуулж, 9000 га талбайд ойг нөхөн сэргээх ажил хийнэ.	2005-2008	У.Барсболд
			3. Цөлжилт хуурайшилтаас сэргийлэх зорилгоор "Ногоон хэрэм" хөтөлбөр боловсруулж, хэрэгжилтийг хангахад гадаад, дотоодын санхүүгийн эх үүсвэрийг чиглүүлэх арга хэмжээ авна.	2005-2006	У.Барсболд
			4. Говийн баян бүрдийн тооллого явуулж, экологийн дүгнэлт гарган, хамгаалах арга хэмжээ авна.	2005-2008	У.Барсболд
			5. Гадаргын болон гүний усны нөөцийг зохистой ашиглах замаар мод үржүүлэх, ойжуулах ажил эрхэлж байгаа иргэдийн үйл ажиллагааг дэмжинэ.	2005 -2008	У.Барсболд

279	5.1.3	Ойг нөхөн сэргээх, түүний дагалт баялгийг бүрэн боловсруулж ашиглах, гадаад, дотоодын хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлэх тодорхой арга хэмжээ авна.	1. Ойн нөөцийг хамгаалах, нөхөн сэргээх, ойн нөөц түүний дагалт баялгийг зохистой ашиглах хууль эрх зүйн үндсийг боловсронгуй болгоно.	2005-2008	У.Барсболд
			2. Ойн дагалт баялгийн нөөцийг тогтоож, зохистой ашиглах, хамгаалах арга хэмжээ авна.	2005-2008	У.Барсболд
			3. Ойн дагалт баялгийг бүрэн боловсруулах жижиг, дунд үйлдвэр байгуулахад гадаад, дотоодын хөрөнгийн эх үүсвэрийг татах, ажлын байр шинээр бий болгох үйл ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлнэ.	2005-2008	У.Барсболд
			4. Иргэдийн хүнсний хангамжийг дээшлүүлэх зорилгоор ойн дагалт баялгийг ашиглах зөвлөмж, гарын авлага боловсруулах, зарим ургамлын плантаци байгуулах үйл ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлнэ.	2005-2008	У.Барсболд Д.Тэрбишдагва
			5. Ойгоос мод бэлтгэх, тээвэрлэх, ашиглах эрхийн бичиг, гарал үүслийн гэрчилгээг ойгоос олгох модны дээд хэмжээтэй уялдуулж, хууль бус мод бэлтгэх явдлыг таслан зогсоох арга хэмжээ авна.	2005-2008	У.Барсболд
280	5.1.4	Мод, модон материал болон эх орны байгаль, экологийн нөхцөлд зохицон амьдрах чадвар бүхий тарьц, суулгацыг импортлох, үйлдвэрлэлийн зориулалттай модны хэрэглээг импортын модоор хангахад чиглэгдсэн санаачилгыг дэмжинэ.	1. Мод, модон материал болон эх орны экологийн нөхцөлд зохицон амьдрах чадвар бүхий тарьц, суулгацыг импортлох үйл ажиллагааг дэмжих эдийн засаг, татварын механизм бүрдүүлнэ.	2006-2008	У.Барсболд Н.Алтанхуяг
			2. Мод, модон материалын импорт, экспортыг хянах, тоо чанарын бүртгэлийн олон улсын хэмжээнд хүлээн зөвшөөрөгдсөн арга хэмжээ авна.	2005-2008	У.Барсболд
			3. Мод, модон материал болон үйлдвэрлэлийн зориулалттай модны импортын татвар, НӨАТ-ыг тэглэх арга хэмжээг авч хэрэгжүүлнэ.	2005-2008	Н.Батбаяр У.Барсболд Н.Алтанхуяг
281	5.1.5	Хөрс, ус, агаар зэрэг хүрээлэн буй орчныг бохирдуулсны хариуцлагын эрх зүйн тогтолцоог бүрдүүлж, байгаль орчинд хоргүй, утаа багатай, хатуу, шингэн, хийн түлшний хэрэглээг өргөтгөхэд чиглэгдсэн аж ахуйн үйл ажиллагааг дэмжин, өргөжүүлнэ.	1. Цэвэр үйлдвэрлэлийн механизмыг нэвтрүүлэх, Киото-ийн протоколийг хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулна.	2005-2008	У.Барсболд Сайд нар
			2. Төв, суурин газарт агаарын бохирдлын зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээний стандарт тогтоож, агаар бохирдуулсны төлбөр, агаарын бохирдлыг бууруулсны урамшил олгох эрх зүйн үндэс, хяналт хариуцлагын механизм бий болгож мөрдөнө.	2005-2008	У.Барсболд
			3. Улаанбаатар хотод агаарын бохирдлыг тасралтгүй бүртгэн мэдээлэх /online/ орчны агаарын болон томоохон суурин эх үүсвэрийн хяналтын мониторингийн сүлжээтэй болно.	2005-2008	У.Барсболд
			4. Гэр хорооллын айл өрхийг сайжруулсан зуухаар шат дараатай хангах, бага, дунд чадлын нам даралтын зуухнуудад тавигдах экологийн шаардлагуудыг боловсруулж мөрдүүлнэ.	2005-2006	У.Барсболд
			5. Утаа багатай шахмал хорголжин түлш, гал түргэн ноцоогчийг зохион бүтээх, үйлдвэрлэх замаар түлшний чанарыг сайжруулан шаталтаас гарах бохирдлыг багасгах арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.	2005-2007	У.Барсболд

			6. Авто тээврийн хэрэгслийн экологийн үнэлгээний стандарт, техникийн шаардлагуудыг боловсруулан мөрдүүлнэ.	2005-2008	У.Барсболд
			7. Нийтийн тээврийн хэрэгсэлд шингэрүүлсэн хий ашиглах туршилт судалгаа хийнэ.	2005-2008	У.Барсболд Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга
			8. Утаагүй буюу утаа багатай шахмал түлшний үйлдвэрлэлийг өргөжүүлж шахмал түлшийг ахуйн хэрэглээнд нэвтрүүлнэ.	2005-2008	Т.Очирхүү
			9. Хүрэн нүүрсийг утаагүйжүүлэх төсөл боловсруулж, гадаад дотоодын хөрөнгө оруулалтыг дэмжинэ.	2005-2008	Т.Очирхүү
			10. Нүүрсний уурхайг түшиглэн нүүрсийг хийжүүлэх технологид тулгуурласан хийн генераторын цахилгаан станцыг барих асуудлыг судална.	2005-2008	Т.Очирхүү
282	5.1.6	Байгалийн гамшгаас хамгаалах, урьдчилан сэргийлэх, хор хөнөөлийг арилгах, нөхөн сэргээх чадавхийг нэмэгдүүлнэ.	1. Ус цаг уурын мэдээ боловсруулах, дамжуулах, цаг агаарын урьдчилсан болон урьдчилан сэргийлэх мэдээ гаргах техник хангамж, технологийг сайжруулж мэдээний тарцыг нэмэгдүүлнэ.	2005-2008	У.Барсболд
			2. Радио, телевиз, интернет, холбоо зэрэг мэдээллийн сувгаар дамжуулах цаг уурын мэдээний давтамжийг нэмэгдүүлж, түгээлтийн арга хэлбэрийг сайжруулна.	2005-2008	У.Барсболд
			3. Цацрагийн фон болон агаар, ус, хөрсөн дэх цацрагийн бохирдолт, тэдгээрийн болзошгүй өөрчлөлтийн тухай мэдээг хөрш орнуудтай байнга солилцож, энэ талаарх хамтын ажиллагаагаа өргөжүүлнэ.	2005-2008	У.Барсболд
			4. Байгалийн болон химийн аюулыг үнэлж мэдээлэх, мэргэжлийн нэгж удирдлагын байгалийн гамшиг аюулын үед ажиллах чадавхи, дадлагыг сайжруулна.	2005-2008	У.Барсболд У.Хүрэлсүх
			5. Агаар мандлын үзэгдэл явцад зориуд нөлөөлөх аргаар ой, хээрийн түймрийг унтраах, хур тунадас нэмэгдүүлэх, таримал ургамлыг мөндрөөс хамгаалах арга хэмжээг захиалагчтай гэрээ хийх замаар хэрэгжүүлнэ.	2005-2008	У.Барсболд
283	5.1.7	Тусгай хамгаалалтай газар нутгийн сүлжээг өргөжүүлж, удирдлагын чадавхийг бэхжүүлэх, материаллаг орчин нөхцөлийг сайжруулна.	1. Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн сүлжээг өргөтгөнө.	2005-2008	У.Барсболд
			2. Тусгай хамгаалалттай газар нутгийг Дэлхийн шим мандлын нөөц газар, байгаль соёлын өв, ус намгархаг газрын сүлжээнд хамруулах, хил дамнасан дархан газар байгуулах, хамгаалалтыг бэхжүүлэх арга хэмжээ авна.	2005-2008	У.Барсболд
			3. Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн хамгаалалтын захиргаадыг бэхжүүлэх, байгаль хамгаалагчдын мэргэжлийн чадавхийг дээшлүүлэх, дүрэмт хувцас, унаа, техник хамгаалах хэрэгслээр хангах ажлыг зохион байгуулна.	2005-2008	У.Барсболд
284	5.1.8	Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт буй ашигт чанар нь мэдэгдсэн, эмчилгээ болон хүнсний зориулалтаар хэрэглэгддэг эмийн	1. Ашигт ургамлын биологи экологийн судалгаагаар дэмжиж, ургамлын нөөцийн экологи эдийн засгийн үнэлгээг шинэчилэн боловсруулна.	2005-2008	У.Барсболд

		ховор ургамал, ургамлын төрөл зүйлийг хамгаалахад анхаарч, таримал байдлаар үржүүлж орлого олох боломжийг иргэдэд олгоно.	2. Эм, хүнс, техникийн зориулалттай зарим ургамлыг сэргээн нутагшуулах, тарималжуулах аргаар ашиглах үйл ажиллагааг дэмжинэ.	2005-2008	У.Барсболд
			3. Хүнс болон тэжээлийн үнэт ургамлыг тарималжуулах нутагшуулах талаар шинжлэх ухааны төсөл захиалан хэрэгжүүлнэ.	2005-2008	Д.Тэрбишдагва
285	5.1.9	Байгалийн тэнцвэрт байдал, ой, бэлчээр, тариалангийн талбайг хамгаалахын тулд хортон мэрэгч, шавьжтай тэмцэх ажлыг технологийн горимын дагуу зохион байгуулна.	1. Жилд дунджаар 500.0 мянган га талбайд ойн хөнөөлт шавж, өвчний судалгааг тоймчилсон болон нарийвчилсан хэлбэрээр хийж, тэмцэх ажлыг жилд 40.0 мянгаас доошгүй га талбайд гүйцэтгэнэ.	2005-2008	У.Барсболд Д.Тэрбишдагва
			2. Монгол орны уур амьсгал, ойн хөнөөлт шавжийн биологи онцлогт тохирсон дэвшилтэт арга технологи, тэмцлийн ажилд хэрэглэх биобэлдмэлийг оновчтой сонгох ажлыг зохион байгуулна.	2005-2008	У.Барсболд
286	5.1.10	Усны бодлогын шинэчлэлийг эрчимжүүлж гол, мөрний сав газрыг хамгаалах, хэрэглээг зохистой болгох, гадаргын ус ашиглалтыг нэмэгдүүлэх, гүний хайгуулын ажлыг өргөжүүлэх, томоохон усан сан байгуулах, бороо, цасны усыг ашиглах төслүүдийг гадаад, дотоодын хөрөнгө оруулалттайгаар хэрэгжүүлж эхэлнэ.	1. Усны менежментийн нэгдсэн төлөвлөгөө боловсруулан хэрэгжүүлж усны хэрэглээг нөөц, нөхөн сэргэх чадвартай нь уялдуулан зохицуулах менежментийг боловсронгуй болгоно.	2005-2006	У.Барсболд
			2. "Туул-Тэрэлжийн усны нөөцийн цогцолбор" төсөл боловсруулж, хэрэгжүүлэх арга хэмжээ авна.	2005-2008	У.Барсболд
			3. Эдийн засгийн бүсийн тулгуур төв-хотуудын усан хангамжийн эх үүсвэрийн хайгуул судалгааны ажлыг хийнэ.	2005-2008	У.Барсболд
			4. Үйлдвэрлэлийн зориулалтаар ус ашиглагчдын судалгаа гаргаж, усны нөөц нөхөн сэргэх чадварт тулгуурлан гэрээ байгуулан ажилладаг журамд шилжүүлэх ажлыг зохион байгуулна.	2005-2008	У.Барсболд
			5. Монгол орны гадагш урсацгүй нууруудын усны чанар, биоэкоцийн судалгааны ажлыг хийх, нуурын экологийн сургалт, сурталчилгаа явуулах лаборатори-сургалтын бааз байгуулна.	2005-2007	У.Барсболд
			6. Усны үнэлэмжийг дээшлүүлэх зорилгоор усны төлбөрийн эрх зүйн шинэчлэлийг хийнэ.	2005-2006	У.Барсболд
			7. Гадаргын усны нөөц, усны эрчим хүчийг зохистой ашиглах үйл ажиллагааг дэмжих, усан цахилгаан станц, усны нөөцийн цогцолборуудын экологийн үнэлгээг боловсруулна.	2005-2008	У.Барсболд
			8. Усан сан, цөөрөм, хөв байгуулж, хадлан тариалангийн талбайг усжуулах зорилгоор боломжоотой газруудад хайгуул, судалгаа явуулж байгаль орчны үнэлгээ хийлгэн зураг төсөл гаргуулахад нь иргэд, аж ахуйн нэгжид дэмжлэг үзүүлнэ.	2005-2008	Д. Тэрбишдагва У.Барсболд
287	5.1.11	Байгальд удаан задардаг, хорт хаягдлыг үлэмж хязгаарлаж, хог хаягдлыг ангилан ялгах, дахин боловсруулах үйл ажиллагааг дэмжинэ.	1. Удаан задардаг органик бохирдуулагчийн нэр, төрөл, хэмжээг тогтоох, хорт хаягдлын гаралтыг олон улсын стандартын хэмжээнд хүртэл бууруулах төлөвлөгөөг боловсруулна.	2005-2008	У.Барсболд

			2. Аюултай хог хаягдлын үндэсний ангиллыг олон улсын конвенцийн заалттай нийцүүлэн гаргах, аюултай, хортой бодис, бүтээгдэхүүний ангилал, хаяг шошгын тухай үндэсний стандарт боловсруулна.	2005-2008	У.Барсболд
			3. Ахуйн болон үйлдвэрлэлийн хог хаягдлыг хянах, эргүүлж ашиглахтай холбоотой эрх зүйн баримт бичгийг боловсруулан мөрдүүлнэ.	2005-2008	У.Барсболд
			4. Зарим томоохон хот суурин газрын хатуу хог хаягдлын мастер төлөвлөгөө боловсруулна.	2005-2008	У.Барсболд
			5. Хог хаягдлын дахин боловсруулах улсын хэмжээний сүлжээг байгуулах, хог хаягдал цуглуулах, ангилан ялгах, тээвэрлэх асуудлаар туршилтын загвар төслүүд хэрэгжүүлнэ.	2005-2008	У.Барсболд Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга
			6. Шаардлага хангахгүй хог хаягдлын цэгийг хааж эрүүлжүүлэн нөхөн сэргээлт хийнэ.	2005-2008	У.Барсболд Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга
288	5.1.12	Бүх нийтэд экологийн боловсрол олгох, байгаль дэлхийгээ хамгаалж ирсэн үндэсний уламжлалыг өвлүүлэх ажлыг өргөн хүрээнд өрнүүлнэ.	1. Их, дээд сургуулиудын сургалтын хөтөлбөрт экологийн боловсрол олгох асуудлыг шинэчлэн тусгах. Байгаль хамгааллын чиглэлээр мэргэжлийн боловсон хүчин бэлтгэх арга хэмжээ авна.	2005-2008	У.Барсболд П.Цагаан
			2. Байгаль орчныг хамгаалах ардын уламжлалт арга, үзэл, номлолыг байгаль орчны төрийн бодлоготой хослуулан олон нийтийн оролцоо, төрийн бус байгууллагын түншлэлийг сайжруулна.	2005-2008	У.Барсболд П.Цагаан
			3. Байгаль хамгаалах аян, сургалт зохион байгуулж, мэдээлэл сурталчилгаа явуулна.	2005-2008	У.Барсболд
289	5.1.13	Хүрээлэн буй байгаль орчны төлөв байдлын тухай мэдээллийг орон нутгийн статистикийн мэдээлэлд оруулж хэвшүүлнэ.	1. "Байгаль орчны төлөв байдлын тайлан"-г олон нийтэд хүргэх ажлыг сайжруулах арга хэмжээ авна.	2005-2008	У.Барсболд
			2. Байгалийн нөөц баялгийн статистик мэдээллийн зарим үзүүлэлтэд өөрчлөлт оруулж мөрдүүлнэ.	2005-2008	У.Барсболд
290	5.1.14	Байгаль орчинг бохирдуулсны торгуулийг байгаль бохирдуулагчийн шууд эх үүсвэртэй холбон гаргуулах тогтолцоог нэвтрүүлнэ.	1. Хөрс, агаар, усан орчныг бохирдуулагч хариуцлага хүлээдэг, төлбөр төлдөг эрх зүйн үндсийг боловсронгуй болгоно.	2005-2008	У.Барсболд
291	5.1.15	Байгаль орчны мэдээллийн санг төрөлжүүлэн баяжуулж, байгалийн нөөцийн мониторинг хийх ажилд орчин үеийн техник, мэдээллийн технологийг нэвтрүүлэх ажлыг дэмжинэ.	1. Байгаль орчны мэдээллийн санг төрөлжүүлэн өргөтгөх, мэдээллийг олон нийтэд шуурхай хүргэх арга хэмжээ авна.	2005-2008	У.Барсболд
			2. Байгаль орчны мэдээллийг ашиглахад орчин үеийн программ зохиомжийн шинэ технологийг нэвтрүүлнэ.	2005-2008	У.Барсболд
292	5.1.16	Монгол орны экосистемийн тэнцвэрт байдлыг хадгалахад онцгой үүрэг бүхий амьтан, ургамлын зүйлийг судлах, сэргээн	1. Биологийн төрөл зүйлийг хамгаалах, тогтвортой ашиглах, нөхөн сэргээх болон хувиргасан амьд организм, түүнийг импортлох хууль эрх зүйн зохицуулалтыг боловсронгуй болгоно.	2005-2007	У.Барсболд Ц.Нямдорж

		нутагшуулах, тарималжуулах ажлыг шинжлэх ухааны үндэслэлтэй төлөвлөж хэрэгжүүлнэ.	2. Нүүдлийн болон суурин шувуудын экологи-эдийн засгийн үнэлгээг боловсруулна.	2005-2006	У.Барсболд
			3. Мазаалай баавгай, хавтгай тэмээ, цоохор ирвэс, халиун буга, аргаль хонь, янгир ямаа, монгол бөхөн, цагаан зээр, шонхор шувуу, тул загас зэрэг ховор болон экологид онцгой үүрэг бүхий амьтдыг хамгаалах менежментийн бодлого боловсруулж, олон улсын дэмжлэг туслалцаа авна.	2005-2008	У.Барсболд
			4. Нууруудын загасны төрөл зүйлийн ашиглалтын нөөцийг судлан тогтоох ажлыг өргөжүүлнэ.	2005-2007	У.Барсболд
293	5.1.17	Байгаль хамгаалал, аялал жуулчлалыг нягт уялдуулах замаар байгалийг байгаль эзэмшил тордолт, харааа хяналттай болгож, нутгийн хүн амд түшиглэсэн байгалийн нөөцийн менежментийг бүрдүүлэх, байгалийн аялал жуулчлал хөгжих нөхцөлийг бүрдүүлнэ.	1. Байгалийн аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх эрх зүйн орчинг боловсронгуй болгох, аялал жуулчлалын менежментийн загвар төлөвлөгөө боловсруулна.	2005-2008	У.Барсболд
			2. Тусгай хамгаалалттай газар нутагт аялал жуулчлалын үйл ажиллагаа явуулах зөвшөөрөл олгох, аялалын замыг тэмдэгжүүлэх сурталчилгааны материал бэлтгэх, жуулчны бүртгэл мэдээллийн болон түр нэвтрэх цэгүүдийн үйл ажиллагаа, тогтолцоог бүрдүүлнэ.	2005-2008	У.Барсболд
			3. Тусгай хамгаалалттай газар нутаг, түүний орчны бүсэд амьдардаг иргэдийн орлогын эх үүсвэрийг нэмэгдүүлэх, экологийн боловсролыг дээшлүүлэхэд чиглэсэн жижиг төслүүдийг хэрэгжүүлнэ.	2005-2008	У.Барсболд
294	5.1.18	Ашигт малтмалыг байгальд ээлтэй арга, технологиор ашиглахыг дэмжиж, ашигласан орд газрын нөхөн сэргээх ажлын хяналт, урамшууллын арга, хэлбэрийг үр нөлөөтэй хослуулан хэвшүүлнэ. Энэ чиглэлээр байгаль орчныг хамгаалах болон орон нутгийн байгууллагын эрх, үүргийг өндөржүүлнэ. Ашигт малтмалын орд газрын ашиглалтын лицензийг олгохдоо байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээг үндэслэн шийдвэрлэдэг тогтолцоог боловсронгуй болгоно. Уул уурхай, орд ашиглалтын хяналт шинжилгээний хөтөлбөр, байгаль хамгаалах, нөхөн сэргээх төлөвлөгөө, даалгаврыг нийтэд ил тод хүртээмжтэй байлгана. Байгаль орчны нөлөөлөх байдлын үнэлгээ хийгээгүй төслийг хэрэгжүүлэхгүй байх зарчмыг хэвшүүлнэ.	1. Технологи-үнэлгээ-лицензийн зарчмыг мөрдөн хэвшүүлнэ.	2005-2008	У.Барсболд С.Батболд
			2. Эрдэс баялгийг олборлох байгальд ээлтэй дэвшилтэд технологийн жагсаалтыг гаргаж нийтэд зарлах, байгальд халтай хоцрогдсон арга технологид хориг тавих эрх зүйн орчинг бүрдүүлж ажиллана.	2005-2008	У.Барсболд Н.Алтанхуяг С.Батболд
			3. Уул уурхайн орд газрын нөхөн сэргээлтийн удирдлагын менежментийг боловсронгуй болгоно.	2005-2008	У.Барсболд С.Батболд
			4. Уул уурхайн, орд ашиглалтын байгаль хамгаалах, нөхөн сэргээх төлөвлөгөө, орчны хяналт-шинжилгээний хөтөлбөрийг олон нийтэд ил тод мэдээлнэ.	2005-2008	У.Барсболд
295	5.1.19	Хот, суурин газрын орчинг ойжуулах, цэцэрлэгжүүлэх нэгдсэн төлөвлөгөө гаргаж хэрэгжүүлнэ.	1. Хот суурин газрын орчинд мод тарих, цэцэрлэгжүүлэх нэгдсэн төлөвлөгөө боловсруулна.	2005-2006	У.Барсболд Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга
			2. Ойжуулах, орчноо цэцэрлэгжүүлэх ажлыг Бүх нийтийн хөдөлгөөн болгон сургууль төгсөгчид, төр, нийгмийн зүтгэлтэн, урлаг, спортын алдартнуудын нэрэмжит төгөл, цэцэрлэг байгуулах ажлыг дэмжинэ.	2005-2008	У.Барсболд Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга

296	5.1.20	Уулын баяжуулах Эрдэнэт үйлдвэрийн байгаль орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах зорилгоор "Цагаан тоос" хөтөлбөрийг хэрэгжүүлнэ.	1. Эрдэнэт үйлдвэртэй хамтран "Цагаан тоос" хөтөлбөр боловсруулж хэрэгжүүлэх арга хэмжээ авна.	2005-2008	У.Барсболд С.Батболд
			2. Эрдэнэт үйлдвэрийн технологийн хаягдлыг барилгын материалын болон бусад үйлдвэрлэлийн түүхий эдийн зориулалтаар ашиглах технологийг шалгаруулж, тэдгээрийг хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулна.	2005-2008	У.Барсболд С.Батболд
297	5.1.21	Хүн амыг эрүүлжүүлэх, өвчин эмгэгийг анагаах ашигтай чанар нь батлагдсан рашаан усанд хамгаалалтын горим тогтоох, түүнд эрүүл мэнд, байгаль орчин, аялал жуулчлалын байгууллагуудын хамтын ажиллагааг уялдуулан зохицуулах арга хэмжээ авна.	1. Байгалийн рашааныг эмчилгээ, сувилгаа, үйлдвэр, үйлчилгээний зориулалтаар ашиглах иргэд, байгууллага, аж ахуйн нэгжийн санал, санаачлагыг дэмжинэ.	2005-2008	У.Барсболд
			2. Рашааны ордыг түшиглэн аялал, жуулчлалын бааз байгуулах иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагын санаачилгыг дэмжих замаар эмчилгээ, сувилгааны чиглэлийн аялал жуулчлалын сүлжээг өргөжүүлнэ.	2005-2008	У.Барсболд Г.Батхүү
298	5.1.22	Булаг шандны эх ундаргыг хашиж хамгаалсан, гар худаг гарган ашиглаж, бэлчээр нэмэгдүүлсэн иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагыг урамшуулах, байгаль орчинд халтай үйл ажиллагаа явуулж байгаа иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагын үйл ажиллагаар нь зогсоож, хохирлыг буруутай этгээдээр нөхөн төлүүлдэг тогтолцоог бий болгон мөрдөж хэвшүүлнэ.	1. Гол, мөрний сав газрын зөвлөлүүдийг байгуулж, байгалийн усны ашиглалт, хамгаалалтад нутгийн иргэдийн хяналтыг өргөжүүлэх замаар гадаргын ус ашиглах дэвшилтэт менежментийг хэвшүүлнэ.	2005-2008	У.Барсболд
			2. Усны нөөц санг хэмнэлттэй, үр ашигтай ашиглах зорилгоор ус ашиглагчдыг тоолуурждуулах, усыг хэмнэлттэй зарцуулсан, усны дахин хэрэглээг хэвшүүлсэн, дэвшилтэд арга, технологийг үйлдвэрлэл, үйлчилгээндээ нэвтрүүлсэн иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагыг дэмжиж, урамшуулах механизмыг нэвтрүүлнэ.	2005-2008	У.Барсболд Н.Батбаяр
			3. Усны экологи-эдийн засгийн үнэлгээг шинэчилж, хүний үйл ажиллагааны буруугаас усны нөөцөд учирсан хохиролд нөхөн төлбөр тогтоодог журамд шилжинэ.	2005-2008	У.Барсболд
			4. Малчид, иргэдийн хөрөнгөөр жил бүр 150-аас доошгүй уурхайн худаг шинээр гаргах, бага гүнтэй уст цэгийн эрэл хайгуул хийх ажлыг зохион байгуулж урамшуулна.	2005-2008	Д.Тэрбишдагва
299	5.1.23	Усны тухай хуулийн дагуу усны асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын эрх бүхий байгууллагыг шинээр бий болгож, усны харилцааны асуудлыг мэргэжлийн өндөр түвшинд хэрэгжүүлэх боломжийг хангахуйц удирдлага, зохион байгуулалтын арга хэмжээ авна.	1. Усны нөөцийн удирдлагын бүтцийг сайжруулж байгуулан усны нөөцийн хайгуул, судалгаа хийх, нөөцийг нэгдмэлээр ашиглах, хамгаалах, нөхөн сэргээх нөхцөл, бололцоог бүрдүүлнэ.	2005-2006	У.Барсболд
			2. Усны салбарт хөрөнгө оруулалт хийсэн аж ахуйн нэгж, байгууллагад уст цэг, усан санг давуу эрхээр эзэмшүүлэхийн дээр төсөв, санхүү, татварын хөнгөлөлттэй нөхцөл олгох асуудлыг судлан боловсруулна.	2005-2006	У.Барсболд
			3. Ус ашиглалтын холбогдолтой журам, стандарт, норм нормативийг шинэчлэнэ.	2005-2007	У.Барсболд
			4. Усны мэдээллийн нэгдсэн сан бүрдүүлж, усны нийт болон ашиглалтын нөөц, ус бохирдолтын судалгаа, усны кадастрыг бий болгох арга хэмжээ авна.	2005-2006	У.Барсболд

Зургаа. БАТЛАН ХАМГААЛАХ, ГАМШГААС ХАМГААЛАХ БОДЛОГО

6.1. Батлан хамгаалах тогтолцоог аюулгүй байдлын шинэ орчин нөхцөл, улс орны бүсчилсэн хөгжлийн бодлогод нийцүүлж, Төрийн цэргийн бодлогын дагуу цэргийн шинэтгэлийн бодлогыг үргэлжлүүлж, цэргийн байгууллагыг төгөлдөржүүлэн, орчин үеийн шаардлагын дагуу боловсронгуй болгон Зэвсэгт хүчнийг НҮБ-ын энхийг сахиулах болон олон улсын бусад ажиллагаанд оролцуулах ажлыг өргөжүүлнэ. Энэ зорилтын хүрээнд:

300	6.1.1	Бүсчилсэн хөгжлийн бодлоготой нийцсэн орон нутгийн хамгаалалтын удирдлагын тогтолцоог төлөвшүүлж, түүнд орон нутгийн удирдлага, иргэдийг сургаж бэлтгэнэ.	1. Орон нутгийн хамгаалалтын үзэл баримтлалыг боловсруулж батлагдажуулна.	2004-2006	Б.Эрдэнэбат
			2. Хямрал, үй олноор хөнөөх зэвсгээс ард нийтийг хамгаалах ажиллагааны төлөвлөлт, хэрэгжилтийн тогтолцоог бүрдүүлэх түүнийг улсын дайчилгааны нэгдсэн болон яам, аймаг, нийслэлийн дайчилгааны төлөвлөгөөтэй уялдуулах арга хэмжээг авч эхэлнэ.	2005-2007	Б.Эрдэнэбат
			3. Орон нутгийн хамгаалалтад иргэдийг сургаж бэлтгэх тогтолцоог бүрдүүлж, удирдах бүрэлдэхүүний цэрэг-стратегийн сургалт / КШС/-ыг зохион байгуулна.	2004-2008	Б.Эрдэнэбат
			4. Цэргийн дайчилгааны нөөцийг бүсчилсэн хөгжлийн үзэл баримтлалтай уялдуулан бүрдүүлэх зохион байгуулалтын арга хэмжээ авна.	2005-2007	Б.Эрдэнэбат
			5. Зэвсэгт хүчнийг дайчилгаагаар өргөтгөн зохион байгуулах үеийн зэвсэг техник, материал, хэрэгслийн захиалгыг шинэчлэн боловсруулна.	2004-2005	Б.Эрдэнэбат
			6. Аймгуудад дайчилгааны бэлтгэл нөөцийн бүрэлдэхүүний сургалтын төвийг үе шаттайгаар байгуулж, дайчилгааны бэлтгэл нөөцийн 1, 2 дугаар зэргийн үүрэгтний сургалтыг жил бүр зохион байгуулна.	2004-2008	Б.Эрдэнэбат
			7. Улсын дайчилгааны нэгдсэн болон яам, аймаг, нийслэлийн дайчилгааны төлөвлөгөөг тодотгоно.	2004-2008	Б.Эрдэнэбат
301	6.1.2	Батлан хамгаалах салбарын гадаад харилцаа, хамтын ажиллагааг өргөжүүлж, олон улсын болон бүс нутгийн аюулгүй байдлын механизмд Монгол Улсын оролцоог нэмэгдүүлнэ.	1. Батлан хамгаалах салбарын гадаад харилцаа, хамтын ажиллагааны үндсэн чиглэлийг шинэчлэн боловсруулж мөрдөнө.	2005	Б.Эрдэнэбат
			2. Батлан хамгаалахын гадаад харилцааг өргөжүүлэх зорилгоор батлан хамгаалахын атташегийн түвшинд харилцаа тогтоосон улсын хүрээг өргөжүүлнэ.	2004-2008	Б.Эрдэнэбат
			3. Өндөр хөгжилтэй улс орнуудад цэргийн боловсон хүчин бэлтгэх үйл ажиллагааг боловсронгуй болгоно.	2004-2008	Б.Эрдэнэбат
			4. АСЕАН-ы бүсийн чуулга (АРФ)-ын үйл ажиллагаанд идэвхтэй оролцож, төрийн болон судалгааны байгууллагуудтай хамтын ажиллагаа өргөжүүлнэ.	2004-2008	Ц.Мөнх-Оргил Б.Эрдэнэбат
			5."Шанхай"-н хамтын ажиллагааны байгууллагын бодлого, хамтын ажиллагаа хөгжүүлэх бодлого, үйл ажиллагааг судалж, хамтын ажиллагааны чиглэлийг тодорхойлно.	2004-2008	Б.Эрдэнэбат

			6. Химийн болон үй олноор хөнөөх бусад төрлийн зэвсгийг хориглох олон улсын байгууллагын үйл ажиллагаанд оролцох оролцоог нэмэгдүүлнэ.	2004-2008	Б.Эрдэнэбат
302	6.1.3	Цэргийн байгууламтыг төгөлдөржүүлэх бодлогыг тууштай хэрэгжүүлж, энхийг сахиулах болон Зэвсэгт хүчний оролцох боломж, хилийн чанадад үүрэг гүйцэтгэх чадварыг нэмэгдүүлнэ.	1. Монгол Улсын Үндсэн хууль, "Төрийн цэргийн бодлогын үндэс" баримт бичигт батлан хамгаалах үйл ажиллагаар боловсронгуй болгох чиглэлээр нэмэлт, өөрчлөлт оруулах саналын шинжлэх ухааны үндэслэлийг тодорхойлно.	2004-2008	Б.Эрдэнэбат
			2. Батлан хамгаалах салбарын эрх зүйн орчинг боловсронгуй болгох зорилгоор одоогийн мөрдөгдөж байгаа хууль тогтоомжид нэмэлт, өөрчлөлт оруулна.	2004-2008	Б.Эрдэнэбат
			3. Байлдааны болон тусгай үүрэг гүйцэтгэхэд шаардлагатай техник хэрэгсэл бүхий шуурхай хүчний цэргийн анги, салбарын тоог нэмэгдүүлж, бэлэн байдал, бэлтгэлжилтийг төлөвшүүлж, орчин үеийн тусгай зориулалтын техник хэрэгсэл, тоноглолжоор хангана.	2005-2008	Б.Эрдэнэбат
			4. Зэвсэгт хүчний ангиудын байршлыг бүсчилсэн хөгжлийн үзэл баримтлалтай уялдуулан оновчтой болгоно.	2005-2008	Б.Эрдэнэбат
			5. Офицеруудыг удирдах байгууллага, орон нутаг, олон улсын хүчин, цэргийн анги, байгууллагад тодорхой үечлэлээр сэлгэн ажиллуулах тогтолцоог төлөвшүүлнэ.	2004-2008	Б.Эрдэнэбат
			6. Зэвсэгт хүчний анги салбарыг мэргэжлийн бие бүрэлдэхүүнээр хангах арга хэмжээг хэрэгжүүлж гэрээт цэргийн тоог нэмэгдүүлнэ.	2004-2008	Б.Эрдэнэбат
			7. Цэргийн алба хаах тогтолцоог боловсронгуй болгож, энхийг сахиулах ажиллагаанд оролцох болон гэрээт цэрэгт оюутан, дээд боловсролтой иргэдийг элсүүлэх бодлого боловсруулж, хэрэгжүүлнэ.	2005	Б.Эрдэнэбат
303	6.1.4	Цэргийн хөдөлмөрийн нийгмийн үнэлэмжийг дээшлүүлэх, Зэвсэгт хүчнийг нийтийн хүч чармайлт шаардсан бүтээн байгуулалтад оролцуулахыг төрийн бодлогоор дэмжинэ.	1. Цэргийн албан хаагчдыг иргэдийн нийгмийн асуудлаар улс орны хэмжээнд хэрэгжүүлж байгаа төсөл, хөтөлбөрүүд, гадаадын зээл тусламжаар хэрэгжүүлж буй арга хэмжээнд хамруулна.	2004-2008	Б.Эрдэнэбат
			2. Энхийг сахиулах болон олон улсын бусад ажиллагаанд оролцсон бие бүрэлдэхүүний сэтгэл зүй, бие бялдрын алжаал тайлах, сувилах зардлыг төр хариуцах тогтолцоог бүрдүүлэх арга хэмжээг авна.	2004-2008	Б.Эрдэнэбат
			3. Зэвсэгт хүчний зарим анги салбарыг холбогдох хууль тогтоомжийн хүрээнд улс орныг хамарсан бүтээн байгуулалтын ажилд оролцуулна.	2004-2008	Б.Эрдэнэбат
			4. Тэтгэвэрт гарсан, гарч байгаа ахмадуудын эрүүл мэндийг хамгаалах, иргэний мэргэжил эзэмшихэд дэмжлэг үзүүлнэ.	2004-2008	Б.Эрдэнэбат
304	6.1.5	Цэргийн орчин үеийн болон уламжлалт шинжлэх ухаан, технологийг хөгжүүлэх бодлогыг баримтална.	1. "Батлан хамгаалах салбарт шинжлэх ухаан, технологийг 2010 он хүртэл хөгжүүлэх хөтөлбөр"-ийг хэрэгжүүлнэ.	2004-2008	Б.Эрдэнэбат

			2. Салбарын төсвийн бүтцэд цэргийн шинжлэх ухаан технологи, хөрөнгө оруулалтын зохистой хувийг бий болгож, сургалт эрдэм шинжилгээний материаллаг баазыг бэхжүүлнэ.	2005-2006	Б.Эрдэнэбат
			3. Онолын суурь болон хавсарга судалгаагаар салбарын тулгамдсан асуудлуудын шинжлэх ухааны үндэслэлийг боловсруулж, үр дүнг салбарын бодлого, үйл ажиллагаанд тусгана.	2004-2008	Б.Эрдэнэбат
			4. Цэргийн хэрэгт сэргээгдэх эрчим хүчийг ашиглах технологийг нэвтрүүлнэ.	2004-2008	Б.Эрдэнэбат
			5. Цэргийн сургалтанд мэдээллийн тэргүүний технологи бүхий сургалтын техник хэрэгслийг нэвтрүүлнэ.	2005 оноос	Б.Эрдэнэбат
			6. Батлан хамгаалах их сургуулийг сургалт-эрдэм шинжилгээ-туршилтын төв болгон хөгжүүлэх бодлого боловсруулж, хэрэгжүүлнэ.	2004 оноос	Б.Эрдэнэбат
305	6.1.6	Зэвсэглэл, техникийг шинэчлэн сайжруулах арга хэмжээг шат дараатай авна.	1. Цэрэг техникийн хамтын ажиллагааны хүрээнд Зэвсэгт хүчний 084 дүгээр ангийн зэвсэглэл, техникийг хэсэгчилэн шинэчлэн сайжруулна.	2005-2006	Б.Эрдэнэбат
			2. Цэрэг-техникийн хамтын ажиллагааны хүрээнд Зэвсэгт хүчний 150 дугаар ангийн техник хэрэгсэл, бие бүрэлдэхүүний хангамжийн асуудлыг зохих түвшинд шийдвэрлэнэ.	2005-2006	Б.Эрдэнэбат
			3. Зарим төрлийн зэвсэг, техникт сэргээн сайжруулах засвар үйлчилгээ хийнэ.	2004-2008	Б.Эрдэнэбат
			4. Гадаад хамтын ажиллагаар хөгжүүлэх, цэргийн үйлдвэрлэл-технологийн шинэчлэл хийх, иргэний зориулалттай бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх боломжийг судалж, хэрэгжүүлнэ.	2004-2008	Б.Эрдэнэбат
			5. Гадаадын тусламж болон Зэвсэгт хүчин дэх эдэлгээний хугацаа дууссан, хуучралд орсон, илүүдэлтэй байгаа зарим төрлийн зэвсэг, техникийг борлуулж, хөрөнгө төвлөрүүлэх замаар олон улсын цэргийн ажиллагаанд оролцох, энхийг сахиулах, тусгай үүрэг гүйцэтгэх анги салбаруудын зэвсэг, техник хэрэгслийг тэргүүн ээлжинд агаарын довтолгооноос хамгаалах холбоо, тагнуулын зэвсэглэл, техник хэрэгслийг шинэчлэн сайжруулах арга хэмжээг үе шаттайгаар хэрэгжүүлнэ.	2004-2008	Б.Эрдэнэбат
306	6.1.7	Олон улсын терроризм, зохион байгуулалттай гэмт хэрэг, мансууруулах бодисын наймаа, байгаль орчны бохирдол зэрэг аюул заналтай тэмцэх талаар дэлхийн хамтын нийгэмлэгээс тавьж буй хүчин чармайлтад тууштай хувь нэмэр оруулахыг эрмэлзэж ажиллана.	1. Террорист ажиллагаатай тэмцэх үүрэг зориулалт бүхий ангийн бэлэн байдлыг дээшлүүлж, орчин үеийн тусгай зориулалтын техник хэрэгсэл, тоноглолоор хангана.	2004-2008	Б.Эрдэнэбат
			2. Олон улсын терроризмын эсрэг ажиллагаанд идэвхтэй оролцож, НҮБ-ын мандатын дор явагдаж байгаа энхийг сахиулах үйл ажиллагаан дахь Монгол Улсын оролцоог үргэлжлүүлнэ.	2004-2008	Б.Эрдэнэбат Ц.Мөнх-оргил

			3. Хямрал болон олон улсын хүмүүнлэгийн ажиллагааны үед олон улсын хүчний удирдлагатай хамтран ажиллах чадварт цэргийн анги, салбар, цэргийн албан хаагчдыг сургана.	2004-2008	Б.Эрдэнэбат
			4. Холбогдох байгууллагуудтай хамтран цэргийн зориулалтаар ашиглаж байсан газар нутгийн урьдчилсан үзлэг тооллого хийнэ.	2005-2008	Б.Эрдэнэбат
			5. Терроризмтэй тэмцэх асуудлаар Монгол Улсаас хэрэгжүүлж байгаа арга хэмжээний талаарх үндэсний илтгэлийг НҮБ-ын терроризмтэй тэмцэх хороонд хүргүүлж байна.	2004-2008	Б.Эрдэнэбат Ц.Мөнх-Оргил
			6. Мансууруулах бодис, гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх НҮБ-ын албатай хамтын ажиллагаагаа идэвхжүүлж, энэ салбарт туслалцаа авах чиглэлээр ажиллана.	2004-2008	Ц.Мөнх-Оргил Ц.Нямдорж
			7. Үндэстэн дамнасан зохион байгуулалттай гэмт хэргийн эсрэг Палермогийн Конвенц, түүний протоколуудад нэгдэн орох чиглэлээр ажиллана.	2005	Ц.Мөнх-Оргил Ц.Нямдорж
307	6.1.8	НАТО-гийн "Энхийн төлөө түншлэл" хөтөлбөрт гишүүнээр элсэхийг эрмэлзэж ажиллана.	1. Холбогдох байгууллагатай хамтран НАТО-ын "Энхийн төлөө түншлэл" хөтөлбөрт гишүүнээр элсэх чиглэлээр ажиллана.	2005-2008	Б.Эрдэнэбат Ц.Мөнх-Оргил
			2. НАТО-гийн "Энхийн төлөө түншлэл" хөтөлбөрийн хүрээнд НАТО-тай хамтран ажиллах чиглэлийг гаргаж, энэ асуудлаар яриа хэлэлцээ явуулна.	2005-2006	Б.Эрдэнэбат Ц.Мөнх-Оргил
308	6.1.9	Зэвсэгт хүчний чадавхийг хөгжүүлэх урт болон дунд хугацааны хөтөлбөр, төлөвлөгөөтэй болно.	1. Зэвсэгт хүчнийг үе шаттайгаар хөгжүүлэх баримт бичгүүдийг боловсруулан хэрэгжүүлнэ.	2005-2008	Б.Эрдэнэбат
309	6.1.10	Газрын минийг хориглох Оттавагийн конвенцид үе шаттайгаар нэгдэж, эхний шатанд Монгол Улсын газрын миний тоо хэмжээ, чанар байдлыг ил тод болгоно.	1. Газрын минийг хориглох Оттавагийн конвенцид үе шаттайгаар нэгдэн орох Монгол Улсын төрөөс баримталж байгаа бодлогын хүрээнд Төрийн нууцын тухай болон Төрийн нууцын жагсаалт батлах тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах асуудлыг холбогдох байгууллагуудтай хамтран боловсруулна.	2005	Б.Эрдэнэбат
			2. "Ил тод" /transparency/ байх зорилгоор Конвенцэд нэгдэн ороогүй орнууд өөрсдийн газрын минийн талаарх илтгэлээ сайн дурын үндсэн дээр гаргаж өгөх боломжтой тухай НҮБ-ын Ерөнхий Ассамблейн 58/53 дугаар тогтоол, Оттавагийн Конвенцийн 7 дугаар зүйлд заасны дагуу үндэсний илтгэлээ гаргаж өгнө.	2007	Б.Эрдэнэбат Ц.Мөнх-Оргил
			3. Одоо зэвсэгт хүчинд хадгалагдаж байгаа ЯЦЭМ-ийн байдал устгах нөхцөл, түүнд зориулагдах хугацаа болон зардлын талаар холбогдох судалгаа хийж, үнэлэлт өгөхөд гадаад орон, олон улсын байгууллагаас санхүүгийн дэмжлэг авах талаар идэвхтэй ажиллана. Газрын минийн чанар байдалд гадаад орон, олон улсын байгууллагын шинжээчидтэй хамтран үнэлгээ дүгнэлт өгнө.	2006-2008	Б.Эрдэнэбат

			4. Газрын минийг хориглох Оттавагийн конвенцид үе шаттайгаар нэгдэх стратеги, бодлого төлөвлөгөө боловсруулж, энэ чиглэлээр Канад зэрэг оронтой хамтран ажиллана.	2008	Б.Эрдэнэбат Ц.Мөнх-Оргил
			5. Монголын Зэвсэгт хүчинд байгаа газрын минийн нэгдсэн тооллого явуулж, газрын минийн чанар байдлыг тодорхойлоход гадаадын экспертийг оролцуулах талаар ажиллана.	2005-2008	Б.Эрдэнэбат Ц.Мөнх-Оргил
310	6.1.11	Газар тариалангийн зориулалтаар ашиглаж болох атар газрыг минээс чөлөөлөхөд олон улсын байгууллагын дэмжлэг авах нөхцөлийг бүрдүүлнэ.			
311	6.1.12	НҮБ-ын энхийг сахиулах ажиллагааны шаардлага хангасан мото буудлагын батальоныг бэлтгэн шаардагдах зэвсэг, техникээр хангаж, НҮБ-ын мандат бүхий энхийг сахиулах ажиллагаанд оролцоно.	1. НҮБ-ын Энхийг сахиулах ажиллагааны шаардлага хангасан мотобуудлагын нэг батальоныг бэлтгэж, цэрэг, цагдаагийн 1 рот байгуулж, шаардагдах зэвсэг, техникээр хангаж, НҮБ-ын мандаттайгаар энхийг сахиулах ажиллагаанд оролцуулна.	2004-2008	Б.Эрдэнэбат Ц.Мөнх-Оргил
			2. НҮБ-ын Энхийг сахиулах ажиллагаанд оролцох цэргийн баг, ажиглагч, мэргэжилтэн нарын нөөцийг нэмэгдүүлж, оролцоог өргөжүүлэн, энэ үйл ажиллагаанд оролцох манай чадварыг бэхжүүлэх чиглэлээр гадаад орнуудтай хамтран ажиллана.	2004-2008	Б.Эрдэнэбат Ц.Мөнх-Оргил
			3. Гуравдагч оронтой Монгол Улс энхийг сахиулах ажиллагаанд оролцох урьдчилсан гэрээ байгуулах чиглэлээр ажиллана.	2004-2008	Б.Эрдэнэбат
			4. Хүмүүнлэгийн ажиллагаанд оролцох инженерийн салааг сургаж бэлтгэнэ.	2005-2008	Б.Эрдэнэбат
			5. НҮБ-ын энхийг сахиулах үйл ажиллагаанд цэргийн баг оролцох нөхцөлд дотоодын хууль тогтоомжид нийцүүлэн шаардагдах эрх зүйн зохицуулалтыг хийнэ.	2005-2008	Б.Эрдэнэбат Ц.Мөнх-Оргил
312	6.1.13	Зэвсэгт хүчний сургуулийн нэгдсэн төвийг олон улсын хэмжээний төрөл бүрийн цэргийн сургалт явуулах шаардлагад нийцүүлэн үндэсний сургалтын төв болгон өөрчилнө.	1. Таван толгой дахь Зэвсэгт хүчний нэгдсэн сургалтын төвийг бүс нутгийн энхийг сахиулах ажиллагааны сургалтын төв болгон өргөжүүлж, хоёр болон олон талын хамтарсан дадлага, сургуулийг зохион байгуулна.	2004-2008	Б.Эрдэнэбат
			2. Гадаад улсуудтай энхийг сахиулах болон олон улсын хүмүүнлэгийн ажиллагааны чиглэлээр хамтарсан сургалт, дадлага явуулна.	2005-2008	Б.Эрдэнэбат
			3. Аюулгүйн зөвлөлийн байнгын 5 гишүүн орны энхийг сахиулах ажиллагааны сургуулийг үндэсний сургалтын төвд уламжлал болгон зохион байгуулах талаар идэвхтэй ажиллана.	2004-2008	Б.Эрдэнэбат
6.2. Гамшгаас хамгаалах байгууллагуудын үйл ажиллагаар бэхжүүлж, гамшгаас хамгаалах, тухайлбал, урьдчилан сэргийлэх, аврах, хор уршгийг арилгах, хойшлуулшгүй сэргээн босгох чадавхийг нэмэгдүүлэх чиглэлээр цогц арга хэмжээ авч хэрэгжүүлнэ. Энэ зорилтын хүрээнд:					
313	6.2.1	Гамшгаас хамгаалах үйл ажиллагааны эрх зүйн орчинг боловсронгуй болгоно.	1. Гамшгаас хамгаалах тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлнэ.	2004	У.Хүрэлсүх

			2. Улсын нөөцийн тухай хуулийн төслийг боловсруулна.	2005	У.Хүрэлсүх
			3. Гамшгаас хамгаалах, гамшгийн аюултай тэмцэх олон улсын конвенцид нэгдэн орох асуудлыг шийдвэрлэнэ.	2005	У.Хүрэлсүх
			4. Гамшгаас хамгаалах талаар баримтлах төрийн бодлогыг боловсруулж батлуулна.	2005	У.Хүрэлсүх
			5. Гамшгаас хамгаалах хөтөлбөрийг боловсруулна.	2005	У.Хүрэлсүх
314	6.2.2	Гамшиг судлалын ухааныг хөгжүүлэх, гамшгаас хамгаалах боловсролыг иргэдэд олгох, мэргэжлийн боловсон хүчнийг сургаж бэлтгэх тогтолцоог бий болгоно.	1. Аймаг, нийслэл, сум, дүүрэгт гамшгаас хамгаалах үзүүлэх сургууль, дадлагыг тогтмол зохион байгуулна.	2004 оноос	У.Хүрэлсүх Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга
			2. Гамшгаас хамгаалах талаар онолын суурь болон хавсарга судалгааг хөгжүүлнэ.	2006	У.Хүрэлсүх П.Цагаан
			3. Гамшгийн судалгааны байгууллагыг тусгай хөтөлбөрөөр хөгжүүлж, эрдэм шинжилгээ, туршилт, үйлдвэрлэлийн материаллаг баазыг бэхжүүлнэ.	2005	У.Хүрэлсүх
			4. Гамшгийн судалгаа, эрдэм шинжилгээ, туршилт зохион бүтээх ажлын үр дүнг гамшгаас хамгаалах арга хэмжээнд нэвтрүүлнэ.	2006	У.Хүрэлсүх П.Цагаан
			5. Шинжлэх ухаан, технологийн өндөр хөгжилтэй орнуудын гамшгийн судалгааны байгууллагуудтай хамтын ажиллагааг хөгжүүлнэ.	2005 оноос	У.Хүрэлсүх Ц.Мөнх-Оргил
			6. Иргэдэд гамшгаас хамгаалах боловсрол олгох хөтөлбөр боловсруулж, ерөнхий боловсролын болон их, дээд сургуулийн хичээлийн хөтөлбөрт тусган хэрэгжүүлнэ.	2006	У.Хүрэлсүх П.Цагаан
			7. Гамшгаас хамгаалах салбарт мэргэжилтэн бэлтгэх асуудлыг судалж, эхлэлийг тавина.	2006	У.Хүрэлсүх П.Цагаан
315	6.2.3	Гамшгийн мэдээлэл, харилцаа холбооны сүлжээг боловсронгуй болгож мэдээллийн сан байгуулна.	1. ОХУ-ын гал эсэргүүцэх шинжлэх ухаан, шинжилгээ судалгааны төвтэй байгуулсан харилцааг сэргээж, галын шинжлэх ухаан-технологийн үндэсний мэдээллийн сүлжээ байгуулна.	2005 оноос	У.Хүрэлсүх П.Цагаан
			2. Гамшгаас хамгаалах ерөнхий газрын мэдээллийн сүлжээг WAN/MAN хэлбэрт шилжүүлж, аймаг, нийслэлийн Гамшгаас хамгаалах штаб болон төрийн байгууллагуудын мэдээллийн нэгдсэн сүлжээнд холбоно.	2005 оноос	У.Хүрэлсүх С.Баярцогт
			3. Аймаг, нийслэлийн Гамшгаас хамгаалах штабт ашиглагдаж байгаа богино долгионы IC-78 радиостанцуудыг ашиглан байгууллагын компьютерийн дотоод сүлжээнд холбож иж бүрэн мэдээлэл, холбооны техник хэрэгсэл бүхий хөдөлгөөнт 5-6 зангилгаар бүсийн төвүүдэд байгуулна.	2006 оноос	У.Хүрэлсүх С.Баярцогт
			4. Сансрын технологийг ашиглан гамшгийн нөхцөл байдлын талаар мэдээлэл солилцох боломжийг бүрдүүлнэ.	2007 оноос	У.Хүрэлсүх С.Баярцогт

			5. Гамшгаас хамгаалах ерөнхий газрын мэдээллийн техник болон программ хангамж, нэгдсэн сан, сүлжээг өргөтгөн сайжруулж геомэдээллийн системийг нэвтрүүлнэ.	2005 оноос	У.Хүрэлсүх
			6. "Гамшгийн аюулын тухай дохио, сэрэмжлүүлэх мэдээлэл"-ийг улсын хэмжээнд ашиглагдаж байгаа бүх төрлийн мэдээлэл, холбооны сүлжээгээр дамжуулах тогтолцоо бүрдүүлнэ.	2005 оноос	У.Хүрэлсүх С.Баярцогт
316	6.2.4	Гадаад харилцаа, хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх, гамшгаас хамгаалах үндэсний чадавхийг дээшлүүлэх зорилгоор олон улсын байгууллагуудтай хамтран ажиллана.	1. Өнөөгийн чиг хандлагад нийцүүлэн 1995 онд Монгол Улсын Засгийн газар, ОХУ-ын Засгийн газар хооронд байгуулсан "Үйлдвэрийн осол, байгалийн гамшгаас урьдчилан сэргийлэх, тэдгээрийн үр дагаврыг арилгах салбарт хамтран ажиллах тухай" хэлэлцээрт нэмэлт, өөрчлөлт оруулна.	2005 оноос	У.Хүрэлсүх Ц.Мөнх-Оргил
			2. Хил орчмын болон хил дамнан үүссэн гамшиг, онцгой байдлын үед харилцан мэдээлж, хамтран ажиллах тухай гэрээ, хэлэлцээрийг Монгол улстай хил залгаа оршдог ОХУ-ын муж, Бүгд найрамдах улсуудтай зохих түвшинд байгуулна.	2005 оноос	У.Хүрэлсүх
			3. ОХУ-ын Холбооны нөөцийн агентлагтай тогтоосон харилцаа, хамтын ажиллагааны хэлэлцээрийг шинэчлэн байгуулж, Сибирийн тойргийн Нөөцийн газартай шууд харилцаа тогтоож, хамтран ажиллана.	2005 оноос	У.Хүрэлсүх
			4. Гамшгийн нөхцөл байдлын талаарх мэдээ мэдээллийг бүх шатанд солилцоно.	2005 оноос	У.Хүрэлсүх
			5. БНХАУ-ын гамшиг, ослоотой тэмцэх чиг үүрэг бүхий байгууллагуудтай хамтын ажиллагааг хөгжүүлнэ.	2004	У.Хүрэлсүх Ц.Мөнх-Оргил
			6. Япон, БНХАУ-ын Газар хөдлөлтийн аюулыг бууруулах үндэсний төвтэй хамтран ажиллана.	2005 оноос	У.Хүрэлсүх
			7. АНУ-ын Онцгой байдлын агентлагтай хамтран ажиллаж, АНУ-ын цэргийн боловсрол олгох хөтөлбөрийн хүрээнд мэргэжлийн боловсон хүчнийг суралцуулна.	2005 оноос	У.Хүрэлсүх Ц.Мөнх-Оргил
			8. Швейцарийн Хөгжил хамтын ажиллагааны агентлагаас Монгол Улсад хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж байгаа хөтөлбөр, төслийн чиглэлийг тодорхойлох судалгаа, үнэлгээний багийг урьж хамтран ажиллана.	2005 оноос	У.Хүрэлсүх Ц.Мөнх-Оргил
			9. Швейцарийн Холбооны Улсын Иргэний хамгаалалтын байгууллагатай харилцаа тогтоож, хамтын ажиллагааг хөгжүүлнэ.	2004 оноос	У.Хүрэлсүх Ц.Мөнх-Оргил
			10. ХБНГУ-ын гамшигтай тэмцэх чиг үүрэг бүхий байгууллагуудтай харилцаа тогтоох асуудлыг судалж шийдвэрлэнэ.	2005 оноос	У.Хүрэлсүх Ц.Мөнх-Оргил
			11. Гадаад орнуудтай техник, хамтын ажиллагааны хамтарсан төсөл, хөтөлбөр хэрэгжүүлэх боломжийг судалж шийдвэрлэнэ.	2006 оноос	У.Хүрэлсүх Ц.Мөнх-Оргил

317	6.2.5	Тусгай үүрэгтэй гамшгаас хамгаалах ангиудын техник хэрэгслийн хангалт, хүн хүчний бэлтгэл хангамжид онцгой анхаарал хандуулна.	1. Гамшгаас хамгаалах алба, мэргэжлийн ангиудыг гамшгийн үед зайлшгүй шаардлагатай техник, тоног төхөөрөмжөөр хангах хөтөлбөр боловсруулж хэрэгжүүлнэ.	2005 оноос	У.Хүрэлсүх Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга
			2. Гамшгаас хамгаалах алба, мэргэжлийн ангийн бэлэн байдлын сургалтад агуулга, стандартын өөрчлөлт хийж, гамшигтай тэмцэх арга техникт сургах цогцолбор арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.	2005 оноос	У.Хүрэлсүх
			3. Бүсчилсэн хөгжлийн тулгуур төвийг түшиглэн гамшгаас хамгаалах бүс нутгийн хамтын ажиллагааг төлөвшүүлж, гамшгаас хамгаалах алба, мэргэжлийн ангиудын бэлтгэл, бэлэн байдлын тогтолцоог бүрдүүлнэ.	2006 оноос	У.Хүрэлсүх Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга
			4. Үндэсний гамшгийн удирдлагын чадавхийг нэмэгдүүлэх зорилгоор гамшигтай тэмцэх салбаруудын техник, тоног төхөөрөмжийг сайжруулах, шинэчлэх санал боловсруулна.	2005 оноос	У.Хүрэлсүх
318	6.2.6	Гамшгийн аюулаас урьдчилан сэргийлэх, аврах, хор уршгийг арилгах, хойшлуулшгүй сэргээн босгох үйл ажиллагааны шуурхай байдлыг хангах зорилгоор хөрөнгө, хүчийг захиран зарцуулах оновчтой механизмыг бүрдүүлнэ.	1. Бүсчилсэн хөгжлийн тулгуур төвүүдийн хими-инженер, холбоо, уснаас аврах зориулалтын багаж тоног төхөөрөмжийн хангалтыг сайжруулна.	2006 оноос	У.Хүрэлсүх
			2. Гамшгийн аюулаас урьдчилан сэргийлэх ажлыг бүс нутгийн онцлог нөхцөлтэй уялдуулан зохион байгуулна.	2004 оноос	У.Хүрэлсүх Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга
			3. Гамшгийн хор уршгийг арилгах, хойшлуулшгүй сэргээн босгох үйл ажиллагааны зардлыг санхүүжүүлэх тусгай журам боловсруулж мөрдөнө.	2005 оноос	У.Хүрэлсүх П.Цагаан
319	6.2.7	Аврах, гал унтраах, сэргээн босгох ангиудыг шаардлагатай техник хэрэгсэл, тоног төхөөрөмжөөр хангаж, эрж хайх, аврах, сэргээн босгох чиглэлээр сургаж бэлтгэнэ.	1. Аврах тусгай анги, Хэнтий аймгийн Гамшгаас хамгаалах штабыг шаардлагатай техник хэрэгсэл, тоног төхөөрөмжөөр хангаж, эрэн хайх, аврах, сэргээн босгох чиглэлээр сургаж загвар анги, штабын түвшинд хүргэнэ.	2005 оноос	У.Хүрэлсүх
			2. Эрэн хайх, сэргээн босгох чиглэлээр аврагч нарыг сургаж бэлтгэн Аврах тусгай анги, аймаг, нийслэлийн Гамшгаас хамгаалах штабыг түшиглэн эрэн хайх, аврах, сэргээн босгох нэгжүүдийг байгуулах асуудлыг судалж шийдвэрлэнэ.	2005 оноос	У.Хүрэлсүх Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга
			3. Япон Улсын буцалтгүй тусламжаар хэрэгжүүлэх төслийн хүрээнд ой, хээрийн түймэр гарах магадлал өндөртэй 17 аймгийн Гамшгаас хамгаалах штабыг ой, хээрийн түймэртэй тэмцэх техник зэвсэглэмж, багаж хэрэгслээр хангаж, гамшгаас хамгаалах бэлэн байдлын чадавхийг нэмэгдүүлнэ.	2005 оноос	У.Хүрэлсүх Н.Алтанхуяг Ц.Мөнх-Оргил
			4. Төвлөрсөн суурин газруудад обьектын гал түймэр унтраах техник, технологийг боловсронгуй болгоно.	2005 оноос	У.Хүрэлсүх Н.Батбаяр

320	6.2.8	Улсын болон орон нутгийн нөөцийн нэр төрөл, тоо хэмжээ, байршлыг оновчтой болгоно	1. Байгалийн гамшиг, үйлдвэрлэлийн ослын үед шаардагдах зарим материал хэрэгслийн гамшгийн нөөцийг үе шаттайгаар бүрдүүлэх, аймаг, сумдад байвал зохих нөөцийн жагсаалтыг гарган байнгын нөөцтэй байлгах арга хэмжээ авч, эрх зүй, санхүүгийн орчинг боловсронгуй болгоно.	2005 оноос	У.Хүрэлсүх Н.Алтанхуяг
			2. Улс, аймгийн өвс, тэжээлийн нөөцийг хадгалах нөхцөлийг сайжруулах, нөөцийг бүрдүүлэх, түүний чанарыг сайжруулах арга хэмжээ авна.	2005 оноос	У.Хүрэлсүх Д.Тэрбишдагва
			3. Бүс нутгуудад аймаг дундын отрын нөөц бэлчээрийг тогтоож цаг агаарын хүндрэлтэй нөхцөлд мал өвөлжүүлэх, хаваржуулах арга хэмжээ авна.	2004 оноос	У.Хүрэлсүх Д.Тэрбишдагва
			4. Стратегийн ач холбогдол бүхий хүнсний улаан буудайн нөөцийг бүрдүүлнэ.	2005 оноос	У.Хүрэлсүх Д.Тэрбишдагва
			5. Улсын нөөцийн байршил, нэр төрөл, тоо хэмжээг боловсронгуй болгох асуудлыг боловсруулж шийдвэрлэнэ.	2005-2008	У.Хүрэлсүх
321	6.2.9	Иргэд, олон нийтэд тулгуурласан гамшгаас хамгаалах менежментийг хөгжүүлнэ.	1. Гамшгаас хамгаалах сургалт, сурталчилгааг хэвлэл, мэдээллийн хэрэгсэл ашиглан явуулах арга хэлбэрийг боловсронгуй болгоно.	2005 оноос	У.Хүрэлсүх
			2. Гамшгаас урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээнд иргэдийн сайн дурын үүсгэл санаачлагыг хөхиүлэн дэмжинэ.	2005 оноос	У.Хүрэлсүх
			3. Радио, телевизийн нэвтрүүлэг, сонин хэвлэлийн нийтлэлийн бодлогыг иргэд олон нийтийн аюулгүй амьдрах арга, ухаанд чиглүүлэх ажлыг тусгай хөтөлбөрийн дагуу зохион байгуулна.	2004 оноос	У.Хүрэлсүх
			4. Улс орны эдийн засагт нөлөөлөхүйц томоохон аж ахуйн нэгж байгууллагуудад гамшиг, ослын үеийн урьдчилан үнэлгээ хийх, найдвартай ажиллагааг хангах цогц бодлого боловсруулж хэрэгжүүлнэ.	2005 оноос	У.Хүрэлсүх
			5. Хүүхэд, өсвөр үеийнхний дунд гамшгаас урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах, нөхөн сэргээх талаар НҮБ-ын Хүүхдийн сан бусад байгууллагатай хамтран тусгай хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ.	2005-2008	У.Хүрэлсүх Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга

Долоо. ГАДААД БОДЛОГО

7.1 Монгол Улсын олон улсын хамтын нийгэмлэгт зэлэх байр суурийг бэхжүүлэн, Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал, Гадаад бодлогын үзэл баримтлалын зарчмуудыг улс орны болон дэлхий дахины шинэ нөхцөл байдалтай уялдуулан тууштай хэрэгжүүлж, тогтвортой хөгжлийн зорилгод нийцсэн, бие даасан, нээлттэй, олон тулгуурт гадаад бодлогыг идэвхтэй явуулж, өөрийн орны язгуур эрх ашиг, түүний дотор иргэд, аж ахуйн нэгжүүдийн хууль ёсны эрх ашгийг гадаадад тууштай хамгаалж байх зарчмыг өдөр тутмын үйл ажиллагаандаа хэвшүүлнэ. Энэ зорилтын хүрээнд:

322	7.1.1	Дэлхийн улс орнуудтай харилцаа, хамтын ажиллагаа хөгжүүлэх гадаад бодлогын уламжлал, залгамж чанарыг хадгалан ОХУ, БНХАУ-тай сайн хөршийн түншлэлийн харилцааг бүх талаар хөгжүүлэн бэхжүүлнэ.	1. ОХУ-тай уламжлалт түншлэлийн харилцаа, хамтын ажиллагааг бүх салбарт улам өргөжүүлэн хөгжүүлнэ.	2005-2008	Ц.Мөнх-Оргил
			2. Өндөр, дээд хэмжээний айлчлал, уулзалтын давтамжийг хадгалж, яриа хэлэлцээг бүх түвшинд тогтмолжуулна.	2005-2008	Ц.Мөнх-Оргил
			3. Худалдаа, эдийн засгийн хамтын ажиллагааны Засгийн Газар Хоорондын Комисс, түүний дэд комиссуудын хуралдаануудын үйл ажиллагааг идэвхжүүлэн, үр ашигтай ажиллуулах чиглэлээр ажиллана.	2005-2008	С.Батболд Ц.Мөнх-Оргил
			4. Хоёр талын харилцааны эрх зүйн орчинг боловсронгуй болгох ажлыг үргэлжлүүлнэ.	2005-2008	Ц.Мөнх-Оргил
			5. ОХУ-ын хил орчмын болон бусад субъектуудтэй тогтоосон хамтын ажиллагааг идэвхжүүлж, хилийн худалдааг эрчимжүүлэхийг дэмжинэ.	2005-2008	С.Батболд Ц.Мөнх-Оргил
			6. ОХУ-тай соёл, шинжлэх ухааны салбарын харилцаа, хамтын ажиллагаа хөгжүүлнэ.	2005-2008	П.Цагаан Ц.Мөнх-Оргил
			7. Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт байгаа ОХУ-ын болон ОХУ-д байгаа Монгол Улсын үл хөдлөх хөрөнгийн эрх зүйн асуудлыг зохицуулах чиглэлээр ажиллана.	2005-2008	Ц.Мөнх-Оргил Н.Алтанхуяг
			8. ОХУ-тай харилцах дунд хугацааны хөтөлбөр боловсруулж хэрэгжүүлнэ.	2005-2008	Ц.Мөнх-Оргил
			9. БНХАУ-тай сайн хөршийн харилцан итгэсэн түншлэлийн харилцааг бүх салбарт улам өргөжүүлэн хөгжүүлнэ.	2005-2008	Ц.Мөнх-Оргил
			10. БНХАУ-тай өндөр, дээд хэмжээний айлчлал, уулзалтын давтамжийг хадгалж, яриа хэлэлцээг бүх түвшинд тогтмолжуулна.	2005-2008	Ц.Мөнх-Оргил
			11. Худалдаа, эдийн засгийн хамтын ажиллагааны Засгийн газар хоорондын комиссын хуралдааны шийдвэрүүдийг хэрэгжүүлэх, тусламжийг үр ашигтай ашиглахад түлхүү анхааран ажиллана.	2005-2008	Г.Батхүү Ц.Мөнх-Оргил
			12. БНХАУ-тай соёл, шинжлэх ухааны салбарын харилцаа, хамтын ажиллагааг бэхжүүлэх чиглэлээр ажиллана.	2005-2008	П.Цагаан Ц.Мөнх-Оргил
			13. Монгол, Хятадын хил орчмын бүс нутгийн аймаг, муж, хотуудын шууд харилцаа, хамтын ажиллагааг өргөжүүлэхэд туслалцаа үзүүлнэ.	2004-2008	С.Батболд Ц.Мөнх-Оргил

			14. БНХАУ-тай харилцах дунд хугацааны хөтөлбөрийг боловсруулж хэрэгжүүлнэ.	2004-2008	Ц.Мөнх-Оргил
323	7.1.2	Хөрш орнуудын болон олон улсын зах зээлийн боломжийг илүүтэй ашиглах, өндөр хөгжилтэй орнуудын зах зээлд экспортлох бараа, бүтээгдэхүүнийг татваргүй нийлүүлэх боломжийг эрэлхийлэн ажиллана.	1. ОХУ-ыг Дэлхийн Худалдааны Байгууллагад элсэх ажлын хүрээнд худалдааг либералчлах асуудлын талаарх яриа хэлэлцээг үргэлжлүүлэн хийнэ.	2005-2008	С.Батболд
			2. Дамжин өнгөрөх тээврийн талаар Монгол-Орос-Хятад гурван талын хэлэлцээр байгуулж хэрэгжүүлнэ.	2005-2008	Ц.Мөнх-Оргил Г.Батхүү
324	7.1.3	Худалдааны нэн тааламжтай хөнгөлөлт эдлэх нөхцөлийг худалдааны түнш зарим оронд тавьж шийдвэрлүүлэн гадаад зах зээлийн хүрээг тэлэх арга хэмжээ авна. Хоёр талын харилцааг худалдаа, эдийн засаг, бизнес, хөрөнгө оруулалтын агуулгаар баяжуулж, тодорхой орнуудтай харилцах дунд хугацааны хөтөлбөр боловсруулж хэрэгжүүлнэ.	1. Өндөр хөгжилтэй орнуудын томоохон хөрөнгө оруулалтыг бодлогоор дэмжих чиглэлээр ажиллана.	2005-2008	С.Батболд Ц.Мөнх-Оргил Н.Алтанхуяг
			2. АНУ, Япон, БНСУ, ХБНГУ, Европын Холбоо, Энэтхэгтэй харилцааны дунд хугацааны нэгдсэн бодлого, хөтөлбөрийг боловсруулж хэрэгжүүлнэ.	2005-2008	Ц.Мөнх-Оргил Н.Алтанхуяг
			3. Хөрөнгө оруулалтыг хөхиүлэн дэмжих, харилцан хамгаалах тухай хэлэлцээрийг Тайланд, Латви, Бразиль, Чили, Узбекистан, Азербайжан зэрэг улстай байгуулах чиглэлээр ажиллана	2005-2008	С.Батболд Ц.Мөнх-Оргил
			4. Орлого ба хөрөнгийн татварыг давхардуулж ногдуулахгүй байх, татвар төлөхөөс зайлсхийх явдлаас урьдчилан сэргийлэх тухай хэлэлцээрийг Япон, Тайланд, Египет, Бразил, Чили, Узбекистан, Азербайжан зэрэг улстай байгуулах чиглэлээр ажиллана.	2005-2008	Н.Алтанхуяг Ц.Мөнх-Оргил
325	7.1.4	АНУ, Япон, БНСУ, ХБНГУ зэрэг өрнө, дорнын өндөр хөгжилтэй орнуудтай харилцаа, хамтын ажиллагаагаа бэхжүүлж, тэдний бодит сонирхлыг Монголд бий болгон тэдгээр оронтой чөлөөт худалдааны хэлэлцээр байгуулах, "Мянганы сорилтын хөтөлбөр"-ийн хүрээнд тусламж авах чиглэлээр ажиллана.	1. АНУ-тай өндөр, дээд хэмжээний уулзалтыг тогтмолжуулах, яриа хэлэлцээг идэвхжүүлэх чиглэлээр ажиллана.	2005-2008	Ц.Мөнх-Оргил
			2. Худалдаа, хөрөнгө оруулалтын ерөнхий хэлэлцээрийг хэрэгжүүлэх, энэ хэлэлцээрийн дагуу байгуулах Монгол-АНУ-ын хамтарсан зөвлөлийн хурлыг зохион явуулна.	2005-2008	С.Батболд Ц.Мөнх-Оргил
			3. Өндөр, дээд хэмжээний уулзалтыг тогтмолжуулах, яриа хэлэлцээг идэвхжүүлэх чиглэлээр Япон Улстай ажиллана.	2005-2008	Ц.Мөнх-Оргил
			4. Мэдээллийн технологийн мастер төлөвлөгөө БНСУ-ын буцалтгүй тусламжийн хүрээнд боловсруулна.	2005-2008	С.Баярцогт Н.Алтанхуяг Ц.Мөнх-Оргил
			5. ХБНГУ-тай өндөр, дээд хэмжээний уулзалтыг тогтмолжуулах, яриа хэлэлцээг идэвхжүүлэх чиглэлээр ажиллана.	2005-2008	Ц.Мөнх-Оргил
			6. Зарим муж, улсуудын бизнесийн төлөөлөгчдийг айлчлуулах, Германд зохиогддог яармаг, үзэсгэлэнд тогтмол оролцох замаар бизнесийн хүрээнийхний хамтын ажиллагааг хөгжүүлэхэд дэмжлэг үзүүлнэ.	2005-2008	С.Батболд Ц.Мөнх-Оргил
326	7.1.5	Иж бүрэн түншлэлийн хамтын ажиллагааны хүрээнд эдгээр улс оронтой улс төр, эдийн засаг, соёл, хүмүүнлэгийн болон бусад	1. Эдгээр орнуудтай байгуулсан гэрээ, хэлэлцээр, тохиролцоонуудыг хэрэгжүүлэх арга хэмжээ авна.	2005-2008	С.Батболд, Н.Алтанхуяг, Ц.Мөнх-Оргил

		салбарт бүх талын харилцаа идэвхжүүлэн өргөжүүлнэ. Худалдаа, хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлэх тухай хэлэлцээр байгуулах чиглэлээр ажиллана.	2. Эдгээр орнуудтай байгуулсан хоёр талын механизмуудын үр ашгийг нэмэгдүүлэх чиглэлээр ажиллана.	2005-2008	Ц.Мөнх-Оргил Сайд нар
327	7.1.6	Монгол, Европын Холбооны харилцааны түвшинг ахиулах, Ази, Латин Америкийн хөтөлбөрийн хүрээнд хамтын ажиллагаагаа хөгжүүлж, авч буй тусламжийн хэмжээг бууруулахгүй байх зорилт тавин ажиллана. Европын Холбооны гишүүн орнуудтай хөгжүүлж ирсэн хоёр талын хамтын ажиллагаар гүнзгийрүүлэн бататгахын зэрэгцээ хөгжлийн хамтын ажиллагааны хүрээг өргөтгөх чиглэл баримтална.	1. Европын холбооны гишүүн орнуудтай худалдаа, эдийн засгийн хамтын ажиллагаа хөгжүүлэх, боловсрол, соёл, шинжлэх ухаан, байгаль орчин, эрүүл мэнд, спорт зэрэг боломжоотой бүхий л салбарт хамтран ажиллах, нөөц боломжоог бүрэн дүүрэн ашиглах чиглэлээр ажиллана.	2005-2008	Ц.Мөнх-Оргил Ч.Батбаяр Сайд нар
			2. Монгол, Европын Холбоо хоорондын өндөр, дээд хэмжээний айлчлалууд, Хамтарсан хороодын хуралдаан, улс төрийн яриа хэлэлцээний давтамжийг тогтмолжуулах, харилцааг хоёр талын тэнцүү урсгалтай болгох чиглэлээр ажиллана.	2005-2008	Ц.Мөнх-Оргил
			3. Европын Комиссоос баталсан "Зах зээлийн бус эдийн засагтай орнууд"-ын жагсаалтаас Монгол Улсыг хасуулах чиглэлээр үргэлжлүүлэн идэвхтэй ажиллана.	2005-2008	Ц.Мөнх-Оргил С. Батболд
			4. Европын Холбооны зах зээлд Монголын экспортыг нэмэгдүүлэх, мах, малын дайвар бүтээгдэхүүн экспортлох асуудлыг судална.	2005-2008	С.Батболд Д.Тэрбишдагва Ц.Мөнх-Оргил
			5. Үхрийн тархи сархиагтах (BSE) өвчний талаарх Европын Комиссоос 2001 онд гаргасан жагсаалтын үхрийн BSE өвчин байхгүй орон буюу "Ангилал 1"-д Монгол Улсыг оруулах чиглэлээр Европын холбоотой хамтарч үргэлжлүүлэн ажиллана.	2005-2008	Ц. Мөнх-Оргил Д.Тэрбишдагва
328	7.1.7	Ази, Номхон далайн орнуудтай хоёр талын харилцаа, хамтын ажиллагаар хөгжүүлэн бэхжүүлэхийн зэрэгцээ бүс нутаг, түүнчлэн Зүүн хойд Ази, Төв Азийн олон талт үйл явц, яриа хэлэлцээ, интеграцид үр ашигтай оролцох оновчтой хэлбэрийг сонгон авч, бүс нутгийн тогтвортой байдлыг хангах, бүсийн хамтын ажиллагаар хөгжүүлэх чиглэл баримтална.	1. Энэтхэг, АСЕАН-ы гишүүн орнууд зэрэг бүсийн улс орнуудтай хоёр талын шугамаар харилцаа, хамтын ажиллагаагаа өргөжүүлэн бэхжүүлнэ.	2004-2008	Ц.Мөнх-Оргил
			2. АРФ-ын үйл явц дахь манай оролцоог идэвхжүүлэх чиглэлээр ажиллана.	2004-2008	Ц.Мөнх-Оргил
			3. Азид хамтран ажиллах, итгэлцлийг бэхжүүлэх зөвлөлгөөн, Азид хамтран ажиллах яриа хэлцээний хүрээнд бүс нутгийн хамтын ажиллагаанд оролцоно.	2004-2008	Ц.Мөнх-Оргил
			4. Шанхайн хамтын ажиллагааны байгууллагын үйл ажиллагаанд ажиглагчийн статустай оролцоно.	2004-2008	Ц.Мөнх-Оргил
			5. АСЕМ-д элсэх чиглэлээр ажиллана.	2004-2008	Ц.Мөнх-Оргил
			6. ПЕКК-т гишүүнчлэлээ жинхэлүүлэх асуудлыг шийдвэрлүүлэх чиглэлээр ажиллана.	2004-2008	Ц.Мөнх-Оргил
			7. "Зүүн хойт Ази-ийн яриа хэлцээ" албан бус механизмд хамрагдах чиглэлээр ажиллана.	2004-2008	Ц.Мөнх-Оргил

			8. Зүүн Хойд Ази-ийн эрчим хүчний хамтын ажиллагааг хөгжүүлэх хүчин чармайлтыг дэмжиж ажиллана.	2004-2008	Ц.Мөнх-Оргил Т.Очирхүү
			9. "АСЕАН+3"-тай хамтран ажиллах боломжийг судлах үүднээс холбогдох талуудтай зөвлөлдөнө.	2004-2008	Ц.Мөнх-Оргил
			10. Зүүн хойд Азийн орнуудын Түмэн бүс хөтөлбөрийн хүрээнд Монголын Дорнод бүс нутгийн нөөцийг хоршин ашиглаж, эрчимтэй хөгжүүлэх олон улсын стратегийн төслийг боловсруулан дунд хугацааны бодлогод тусган хэрэгжүүлнэ.	2005 оноос	Н.Алтанхуяг Ц.Мөнх-Оргил
			11. Баруун, Хангайн, Төвийн, Зүүн бүсээр дамжуулан Монгол Улсын гадаад худалдаа, хамтын ажиллагааг эрчимжүүлэх тулгамдсан зорилтыг тодорхойлж, тэдгээрийг хэрэгжүүлэхэд хөрш зэргэлдээх орнуудаас үзүүлэх дэмжлэгийг өргөжүүлэх чиглэлээр ажиллана.	2005 оноос	С.Батболд Н.Алтанхуяг
			12. Хүүхдийн эрхийн тухай НҮБ-ын Конвенц, "Хүүхдэд зэлтэй Дэлхий ертөнц" Тунхаглалын хэрэгжилтээр Ази, Номхон далайн бүсийн туршлага, мэдээлэл солилцох олон улсын бага хурлыг зохион байгуулна.	2006	Ц.Мөнх-Оргил
329	7.1.8	АПЕК-ийн ажлын хэсгүүдэд манай улсын оролцоог идэвхжүүлж, тус байгууллагад гишүүнээр элсэх зорилт тавьж ажиллана.	1. Үндэсний хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг хангах чиглэлээр ажиллана.	2004-2008	Ц.Мөнх-Оргил С.Батболд Г.Батхүү
			2. АПЕК-т гишүүнээр элсэх хүсэлтээ дэмжүүлэх чиглэлээр үргэлжлүүлэн ажиллана.	2004-2008	Ц.Мөнх-Оргил
330	7.1.9	Монгол Улсын аюулгүй байдал, цөмийн зэвсэггүй статусыг баталгаажуулах, улс орны хөгжлийн зорилтуудыг хэрэгжүүлэх чиглэлээр НҮБ, түүний төрөлжсөн болон системийн байгууллагууд, Эвсэлд үл нэгдэх хөдөлгөөн зэрэг олон улсын нөлөө бүхий байгууллагуудтай тогтоосон харилцаа, хамтын ажиллагаагаа бататган хөгжүүлэхийг зорино.	1. Монгол Улсын цөмийн зэвсэггүй статусыг хуульчлан баталгаажуулах гурван талт гэрээний төслийг шинэчлэн боловсруулна. Гэрээ байгуулах хүч чармайлтыг Олон улсын эдийн засгийн зан заншлын хэм хэмжээ болох арга замтай хослуулан ажиллана.	2004-2008	Ц.Мөнх-Оргил
			2. Монгол Улсын цөмийн зэвсэггүй статусын баталгаа хууль эрх зүйн хувьд аавхын тулд цөмийн зэвсэгтэй таван гүрэн, НҮБ- болон Монголын талын оролцоотой зөвлөлдөөнийг эхлүүлж ажиллана.	2004-2008	Ц.Мөнх-Оргил
			3. Монгол Улсын цөмийн зэвсэггүй статусыг баталгаажуулах асуудлыг дэмжсэн тухай заалтыг НҮБ, түүний системийн байгууллагуудын баримт бичгүүд болон хоёр талын хамтарсан мэдэгдлүүдэд тусгаж байх талаар үргэлжлүүлэн ажиллана.	2005-2006	Ц.Мөнх-Оргил
			4. НҮБ-ын Нарийн Бичгийн дарга нарын газраас гаргасан манай улсын эдийн засгийн эмзэг байдал, экологийн аюулгүй байдлын талаар хийсэн 2 судалгааны дунд гарсан зөвлөмжүүдийг хэрэгжүүлэх чиглэлээр ажиллана.	2005	Ц.Мөнх-Оргил Сайд нар
			5. Эвсэлд үл нэгдэх хөдөлгөөний үйл ажиллагаанд оролцоход баримтлах бодлогын баримт бичиг боловсруулж ажиллана.	2005-2008	Ц.Мөнх-Оргил

(Үргэлжлэл нь дараагийн дугаарт)

Монгол Улсын Их Хурлын Тамгын газраас гаргав.
"Төрийн Мэдээлэл" эмхтгэлийн зөвлөл
Улаанбаатар- 12,
Төрийн ордон
☎ 329612
Индекс 14003

Монгол Улсын Их Хурлын Тамгын газрын
Хэвлэх хэсэгт хэвлэв.
☎ 329487
Хэвлэлийн хуудас 5